

Ára 5 lej
Director-Főszerekesztő: Dr. Marton Ernő, Re.
Főmunkatárs: Jámber Ferenc, Adminisztrátor delegat si grant responsabil-Felelős igazgató: Schwartz Endre, Proprietar-Tulajdonos: Fraternitas S. A. E. de Editura. Registrul publicatiunilor periodice No. 43. Dos. 889. 1938. Tribunalul Cluj, Sectia III.
Vasárnap, május 14.
1939—5699. Ijar 25.
XXII. évfolyam, 107. szám.

VI KELET

ZSIDÓ NAPILAP

Rövidesen sor kerül a francia-török megegyezésre is

Az angol-török egyezmény biztosítja a Romániának való segélynyújtást angol és francia részről

A berlini lapok szerint újabb „bekerítési lépés” történt. Az angol és francia sajtó a megegyezés rendkívüli jelentőségéről

Ankara, május 13. (Rador.) Refik Saydam török miniszterelnök a nemzetgyűlés péntek délutáni ülésén jelentette be az angol-török egyezményt. Kijelentette, hogy az összes felelős államférfiak legfontosabb és állandó gondja, hogy minden lehető elkövetés a béke biztosítása érdekében. A török kormány politikája odairányul, hogy az országot a lehető legtávolabb tartsa azoktól az eseményektől, amelyek azonnali súlyos következményekkel járhatnak és fenntartsa a semlegességét a majdnem mindenütt előforduló viszályokban. De, amidőn ezek az események eljutottak a Balkánig és amikor a földközvetleni biztonság kérdése ismét felmerült, tekintettel arra, hogy az a mai nemzeti életünket is érinti —

a török kormány arra a felismerésre jutott, hogy a nemzeti biztonsággal összefüggő kérdésekkel áll szemben és nem maradhat többé semleges és közömbös, ha súlyt helyez ezen biztonságot veszélyeztetésének elhárítására.

Törökország azt kívánja, hogy Földközi tengerben érdekelt összes hatalmak közös hazának tekintse ezt a tengert. A földközi tengeri rendnek senkit sem szabad megfosztania természetes előnyeitől és nem szolgálhat egyeduralmi törekvésül. Törökország számára ez a nemzeti biztonság kérdésével azonos.

Ilyen körülmények között a legjobb ut a háborús szerencsétlenség maximális esélyeinek elhárítására: csatlakozni azon országok csoportjához, melyek a béke és a békés együttműködés érdekében egyesülnek, de amelyek nem riadnak vissza a háborútól sem, ha az szükségessé válik.

— Ezért kérjük ma a nemzetgyűlés hozzájárulását ahhoz, hogy Anglia mellett helyet foglalhassunk a béke és a biztonság közösségében, amely nem irányul egyetlen állam ellen sem, nem követ bekerítési célokat, vagy valamely más állam jogainak megcsorbítását, hanem célja: megóvni a népet azon tragikus szerencsétlenségtől, amit a háború idézne elő mindenki számára.

Az angol-török tárgyalások
A miniszterelnök ezután kihangsúlyozta az Anglia és Törökország között fennálló bizalomteljes barátságot, szívélyes viszonyt és összetartást, valamint a két kormány közötti nézetazonosságot, ami azoknak a tárgyalásoknak az eredménye, amelyek akkor indultak meg, amikor az európai események aggasztóvá kezdtek válni a Balkán számára. Ezeket a tárgyalásokat a szívélyesség légkörében folytatták le és azok folyamán arra a közös meggyőződésre jutottak, hogy a béke és biztonság fenntartása érdekében a két ország sorsát egyesíteni kell a szükséges és tartós együttműködés által.

A miniszterelnök ezután felolvasta a közös angol-török nyilatkozatot és bejelentette, hogy a francia kormányral is baráti

tárgyalások folynak hasonló egyezmény megkötése érdekében. Reméljük — mondotta — hogy ezek a tárgyalások is rövidesen kedvező eredményre fognak vezetni.

A török-szovjet viszony
Refik Saydam miniszterelnök Törökországnak a Szovjetekkel való kapcsolatáról szólva, kijelentette:

— Minél szorosabb és szívélyesebb összeköttetést fogunk fenntartani nagy szomszédunkkal és barátunkkal. A köztünk levő nézet azonosság és érdeklődésség bizonyítja, mennyire világos az együttműködés útja. *Potemkin* legutóbbi látogatása lehetővé tette annak megállapítását, hogy teljes a felfogásbeli azonosság köztünk és hogy holnapi politikánk ezeken az alapokon kell, hogy tovább fejlődjék.

Románia és az angol-török egyezmény

London, május 13. (Rador.) A Reuter levezetője szerint az angol-török megegyezés nemcsak a Földközi tengeri helyzet szempontjából fontos, hanem a palesztinai és egyiptomi helyzet szempontjából is.

Az angol sajtó az angol-török egyezmény fontosságát méltatja, különösen a Romániának nyújtandó gyakorlati segítség lehetősége szempontjából. A Times úgy véli, hogy a török-orosz kapcsolatok bensőséges volta csak siettetheti az angol-orosz egyezmény megkötését. A Daily Mail szerint Törökországnak a támogatáselleni fronthoz való csatlakozásával elhárították a legsúlyosabb akadályt Románia megvédése útjából.

Komoly sikerről ír a londoni sajtó
London, május 13. A Havas ügynökség jelenti, hogy az angol lapok egyöntetűen örömmel üdvözlék Chamberlain miniszterelnöknek az angol-török megegyezésről tett bejelentését. Hangsúlyozzák, hogy ez a megállapodás jelentős lépést képvisel az angol diplomácia erőfeszítései útján és komoly sikert a támogatáselleni védelmi front szervezésében. A lapok úgy tudják, hogy az alexandrettei szandzsák kérdésének megoldása után, amely most már ugyancsak nem késhet, az angol-török nyilatkozatot hasonló francia-török nyilatkozat fogja kiegészíteni.

A lapok mindenesetre megállapítják, hogy az angol-orosz tárgyalások még nem fejeződtek be, másrészt pedig Bulgáriát és Jugoszláviát még nem sikerült azon nemzetek körébe bevonnani, amelyek el vannak határozva a támadással szembeni ellenállásra.

Palesztina és Egyiptom szerepe az egyezményben
Párizs, május 13. (Rador.) A francia lapok

Elégedetlenség Berlinben

Berlin, május 13. (Rador.) A német lapok az angol-török egyezményrel kapcsolatban megállapítják, hogy az angol bekerítési politika újabb tényezőjéről van szó.

A Deutsche Allgemeine Zeitung azt írja, hogy minden eszközzel nehézségeket próbálnak okozni a tengely és a délkelet-európai országok közötti barátságban és érdeklődésben. A lap bírálja a török államférfiakat, amiért ilyen politikához folyamodtak és megállapítja, hogy Atatürk nem azért szabadi-

A Balkánról szólva, Refik Saydam azon reményét fejezte ki, hogy a balkáni szövetségekkel való kapcsolatok ugyanolyan szívélyes szellemben fognak fennmaradni, mint a múltban. A Balkán-szövetség, mint a békének szentelt szerv kebelében, Törökország helye semmilyen változást nem szenvedett azáltal, hogy alaposabban közreműködik a béke művében. Reméljük, hogy ez további alkalmakat fog találni arra, hogy még jobban kiterjesszék az igazi balkáni érdekek védelmére.

A beszédet nagy ovációval fogadta a nemzetgyűlés. A további felszólalók beszédekben helyeselték a kormány politikáját és az Angliával kötött egyezményt. A kormány-nyilatkozathoz a jelenlévő 353 képviselő egyhangulag hozzájárulását adta.

is az angol-török egyezmény nemzetközi jelentőségét méltatják. A Le Matin leszögezi, hogy az egyezmény végleges formájában kétoldali jellegű lesz: Törökország kötelezettséget vállal Nagy-Britannia megerősítésére Palesztinában és Egyiptomban. Anglia viszont biztosítani fogja Törökországot minden támadással szemben. Ha tekintetbe vesszük, hogy Szovjet-Oroszországot és Romániát már előző egyezmények kötik Törökországhoz és hogy Franciaország szintén megegyezést köt rövidesen Ankarával, — kitűnik, hogy a tengerrészeseket általános vizslát esemény megnyitják ezen államok hadihajói számára és bezárják azt az ellenséges hadihajók előtt.

A l'Époque megállapítja, hogy Törökország kezében tartja a Fekete tenger felé vezető szorosokat. Mivel pedig a Balti tenger német zóna lett, Anglia és Franciaország csak a Fekete tengeren mehetnek Lengyelország és Románia segítségére.

A Le Figaro szerint az egyezmény kiterjed a Balkánra is és elsősorú fontosságú tényező a béke megszilárdításában. Valószínű, hogy az angol és török parlamentekben elhangzott nyilatkozatok új lendületet adnak a Moszkvával folyó tárgyalásoknak az Anglia által javasolt keretek között és a Moszkva által kért vezérkari eszmecserének megfelelően.

A Le Populaire azt írja, hogy „Göbbels ur sajtója szerint a demokráciák nem tesznek mást, mint beszélnék, miáltal a tengelyhatalmak dolgoznak. Valójában a demokráciák is dolgoznak, de a maguk módján, zaj nélkül. Ezen munkájuk folytán Anglia tegnap győztes lépést tett a maga és barátai számára.”

totta fel országát hosszu és hősies harcokban, hogy azután Anglia zsoldosának lása a Földközi tenger nyugati részeiben:

A Völkischer Beobachter szerint az angol-török és angol-lengyel egyezmények alapját egyazon ösztönességként képezi. Mindkettőről kijelentették, hogy nem irányulnak senki ellen, valójában azonban az első Olaszország, a második Németország (Folytatása a 12-ik oldalon).

VILÁG TUKRÁ

Litvinov

Litvinov, a szovjet menesztett külügyi népbiztosának egyik barátja, aki végigkísérte ezt a rendkívül érdekes pályafutást, az alábbi cikkben számol be az egykori litván zsidó kispolgárból lett forradalmár-diplomata életéről.

Ime elbukott a régi gárda utolsó mohikánja is. A német sajtó Finkelsteinnak tulajdona a volt népbiztos. A valóságban Litvinovot sohasem hívták így. A nemzeti szocialisták szívesen teszik fel a kérdést, vajjon Litvinov visszavonulása egyben nem jelenti-e a szovjet külpolitika gyökeres megváltozását. E cikk keretében azonban nem tartozik ez a kérdés. Szeretném megrajzolni Litvinovot úgy, ahogy Párizsban, Genfben, de főleg Moszkvában megismertem.

Litvinov sohasem nevezte magát Finkelsteinnak. Igazi neve Wallach, keresztneve pedig Meyer volt, amelyet később Maxim-ra oroszosított. A lengyel-szlovákta Bielostokban élő kispolgár fia volt. Bielostok ma Lengyelországhoz tartozik, a régi Oroszországban azonban Litvánia tartomány része volt.

A Pártban litvának, vagyis „litvának” tekintették Wallachot. Mint forradalmár, álnevet kellett választania, Litvinovnak nevezték el, a Litvániával való némi kapcsolata révén. Egészen véletlen, hogy a cári rezsim egyik híres diplomatáját, a konstantinápolyi követet szintén Litvinovnak hívták. A mai Litvinov azonban nem az arisztokraták kitaposott útját járta meg. Előkelő kapcsolatok nem könnyítették meg diplomáciai karrierjének útját. A forradalom gyermeke volt, multja összeesküvésekkel tarkított, bár nem volt barrikád-harcos, hanem forradalmár a szó igazi értelmében. Állandó veszélyek közepette élt, kalandos élete nevének folytonos változtatását tette szükségessé. A körülményeknek megfelelően viselte a Félix Papacha, Gustav Graf, Louis Nitz és Max Finkelstein neveket.

Apja kiskereskedő volt, régi patriárkális életet vivő zsidó, hasonlóan Radek apjához. Meyer erősen elítélt a családjától, amely vallásos és konzervatív volt. A Wallach család igen szegény körülmények között élt. A keleti zsidóknál azonban szokásos volt, hogy gyermekeiket felsőbb oktatásban részesítsék. Meyer kollegiumba adták, míg bátyja rabbi szemináriumba járt. Ez a Wallach ma rabbi Bielostokban. Két nővére volt még, Eszter és Rebeka és egy Leo nevű bátya, aki a kereskedői pályát választotta.

Gyermekkora után, Meyer, akit kollégiumi társai Maximnak neveztek, összeköttetésbe került a politikával. Legelőször a zsidó-szocialista Bund alakulathoz csatlakozott. A fiatal Wallach, hogy megtartoztatásáért elkerülje, egyetlen fillér nélkül külföldre menekült. Angliában telepszik meg, ahol egy bankban kap alkalmazást. Itt kettős életet él. Nappal kishivatalkot, este pedig orosz emigránsokkal jön össze, akiket a pártvezetőség nevében megbízatásokkal lát el. Nemsokára a párt egyik legszármottevőbb külföldi ügynöke lett. Diplomáciai képességeire csakhamar felfigyel a pártvezetőség.

Midőn 1917 november 7-én Lenin hatalomra jut, Maxim Maximovics Litvinov nagy szolgálatokat tesz a pártnak. Diplomata karrierje Londonban indul meg, mert az új rendszer természetesen diplomáciai szolgálatba állítja. Midőn a bolsevikiek Moszkvában foglyul ejtették Lockart angol diplomatát, az angol hatóságok letartoz-

ek

meltatta a két országok szilárd voltát. — mondotta az olasz zsidó gondolat vezérli, ment és biztossítsák a nemzetek jogszlávia és Olaszország javáért dolgoznak, de országaikkal való kapcsolás megerősítve, széles hozzájárulnak Európa ához.

aszában meghatottan fogadtatásért, amiben kormányaink — monszhangban működnek mos és tartós munkabőség eszméit szolgál mindenkor szem előtt és baráti országokkal lyítését és az európai ntartását.

napolyi flottaünnepség (Rador). Ma reggel sziláv kormányzóherceg, ussolini ideérkeztek. A tömeg lelkes ovációval Pál jugoszláv régens-ndezett flottaünnepsé-otta 112 egysége vett

a külép a Balkán-ol egyik olasz lap pá-ézt a hirt közli, hogy erceg hajlandónak mu-ugoszlávia külépjen a

át beolvasztják örségbe

A szlovák hatóságok a Hlinka gárdát beol-

ilos a külföldi ok működése

is 11. Az argentinái etet adott ki, amely külföldi politikai pár-

ala után engedti es könyvét

A Londonba emigrált r szerint kijelentette, es und die monotheis- könyvét, amelybe-ája és azt bizonyítja, zsidó származásu de rák rezsim alatt irt, di kiadni.

zág belép zottságba

r szerint kedden írják amelynek értelmében Duna-bizottságba. A ország részvételével első ülését.

sszatott Tripoliszba. bo marsall csütörtök szautzott Tripoliszba-ja bucsuparádéját a légio. Berlinből jelen-emeine Zeitung szerint a német légió bucsu-életben.

shajtó, vértisztító, epe-e Solvo pirua. Szék-rossz emésztés, gyogyomor- és bélfajdalást nyújt. Egy dobo-rosi és vidéki gyógy-iban kapható.

v- és Lapkiadó R. T. Baron L. Pop 18-60.

MPRIMAT

tattják Litvinovot. Egész élete során Angliával van a legtöbb kapcsolata. Itt találkozik feleségével az előkelő társadalmi osztályhoz tartozó Ivy Low-val, aki forradalmár-szimpatizáns és aki állandó kapcsolatot tartott fenn az orosz forradalmárokkal. A Low-család az angol nagyburzsoázsiához tartozott. Ivy Low nagybátyja, Sir Sidney Low, jelentős szerepet játszott az angol társadalmi életben. Litvinov az idegen nyelvek közül legjobban az angol nyelvet bírja. Igaz ugyan, hogy mai napig is rossz kiejtéssel beszél, mert nem tud megszabadulni a whitechapel-i hangszólástól. Anyanyelve a jiddis. Valamennyi szovjetvezér között ő maradt mindig a „legzsidó-sabb”. Abból a keleti zsidó környezetből származott, amelyen nem hagyott nyomot az asszimiláció. Ezért van az, hogy valamennyi idegen nyelvet, de különösen az angolt és a németet anyanyelvének hangsúlyával beszéli. Litvinovot rendkívüli intelligencia és élénk szellem jellemzi. Semmi nincs benne a doktrinerből, inkább a realista államférfi típusához tartozik. Felfogását mindig a körülményeknek megfelelően tudta változtatni.

Mint a szovjet koppenhágai követe, fogadta Florinszkit, a régi cári diplomácia egyik tagját, aki ismert orosz tudós fia volt és aki annakidején meglehetősen bizonytalan viszonyok között élt. Litvinov azonnal meglátta, hogy fel tudja használni ennek az embernek a szolgálatait. Oroszországba küldte, ahol Florinszki tíz éven keresztül a külügyi népbiztosság protokollfőnöke volt.

Litvinov egy idő múlva elfoglalta Csicserin helyét a külügyi népbiztosság élén, miután éveken keresztül munkatársa volt. E két merőben különböző egyéniségű ember nem bírta elviselni egymást. Csicserin arisztokrata származású ember volt, míg Litvinov alapjában megmaradt kispolgárnak. Csicserin és Litvinov gyakran voltak gyökeresen ellentétes véleményen, nemcsak politikai, hanem a mindennapi élet megnyilvánulásaiban is.

Sztalin mindig egyszerű technikai végrehajtó szervnek tekintette népbiztósát. Litvinovnak azt a külpolitikai irányvonalat kellett követnie, amelyet a népvészér diktált és ő maga semmilyen befolyást nem gyakorolhatott. Annak ellenére, hogy a szovjet egyik legkiválóbb diplomatájának hírében állott, nem tartozott ahhoz a politikai különítményhez, amely az orosz politika általános vonalát meghatározta.

Valóban nem mindennapi dolog, volt, hogy Meyer Wallach lett az utóda Gorcakovnak, Nesselrod Giernek, Landsdorf grófnak, Murajevnek és Sasanoffnak.

Litvinov családi élete boldognak mondható. Házasságából két gyermek született: Tatjana és Micha. A nagy éhség hullám idején Litvinov örökbe fogadott egy kislánykát, aki ma már előkelő és elragadó dáma-vá nőtte ki magát. A Spiridonovka 17. szám alatt lévő otthonában, amely valaha Ribucinszki bankár palotája volt, ugyszólván patriárkális életet folytatott. John Gunther mesélte el azt a gyöngéd beszélgetést, amelyet Litvinov Amerikában tartózkodó fiával folytatott telefonon. Litvinov a beszélgetés alatt családjának élő, gondos apának mutatkozott. A Spiridonovka utcában előkelő életet vitt, ragyogó fogadásai a diplomáciai kar részéről igen látogatottak voltak.

Felesége előkelő légkört teremtett otthonában, ahol nagy hozzáértéssel és méltósággal viselte a háziasszonyi tisztet. Örök-ké mosolygó arccal vette körül férjét, akivel kizárólag angolul társalgott. Magam láttam, midőn a német követ ajkához emelte a ház urnójának kezét, annak ellenére, hogy abban az időben már felvonnultak az ágyuk Nürnbergben. Ettől az estétől fogva ragyogó uniformisokkal, sznob katonai attasékkal, fiatal grófokkal találkozott az ember náluk, akik csak arra vártak, hogy Tatjana Litvinovval táncolhassanak.

Az estély folyamán, a vacsora alatt, vidámhangú toasztokat mondtak azok a marsallak, akik akkor még nem vették észre a fejük fölött lebegő halál árnyékát. Ugyancsak ezen az estélyen láttam azt az embert, aki ma Litvinov utóda lett, Molotovot, a szovjet-kormány elnökét, aki kényelmetlenül érezte magát estélyi öltözékében, amelyet Litvinov oly természetességgel viselt, de amelyet ez az első helyre került orosz még ma sem tudott megszokni.

Litvinov szívesen táncolt. Midőn a nagy szalonban megkezdődött a bál, a rangban

legelő álló hölggyel megnyitotta a táncot, egy régi bécsi valcer ütemeire. Az egykori összeesküvő előkelő polgár lett. Régen elmult az az idő, midőn a rendőrségtől való félelmében el kellett rejtőznie. Azóta kihallgatáson fogadta az angol király, majd országának képviselőjében megjelent az angol király koronázásán és ugyancsak ő volt az, aki lehajtott fejjel követte V. György angol király koporsóját, azét, aki unokatestvére volt az orosz cárnak, akit a szovjet rendszer gyilkoltatott meg.

Litvinov palotájában hatalmas jégáblakon szolgálták fel a kaviárt, amelyet medve tartott tálcán a mancsai között. Az egykori kommunista összeesküvő élni vágyó ember lett. Soha nem gerjed haragra és ir-

tózik a vértől. Szellemes, telve ironiával és szárkázmussal. A társadalmi életben rendkívül szórakoztató egyéniség. Csevegetéseiben alkalmazott hasonlatai mindig kiválóak. Elmélyült szellemre valló talpraesett mondásai híressé váltak. Mindezen felül nagyon szereti a zenét. Egyizben a Carment diszeloádása alatt meglátogattam a moszkvai operában lévő páholyában. Olyan feszült figyelemmel hallgatta az előadást, mintha első ízben lett volna az Operában. Az egyik felvonás közben azonban elárulta nekem, hogy legalább huszadszor látja a Carment. Bukásával az orosz történelemben szinte páratlan karrier fejeződött be, amelyet csak Troczkij pályafutásához lehet hasonlítani.

A Zsidó Távirati Iroda jelenti:

Németország

KÉNYSZERMUNKÁRA VISZIK A ZSIDÓKAT. A birodalmi munkaközvetítő hivatal elnöke nemrég rendeletet adott ki, mely szerint a németországi zsidókat be lehet vonni a közmunkákba. Hogy milyen munkákat hárítanak a zsidókra, az kitűnik a „Salzburger Volksblatt” egyik nemrég megjelent cikkéből, amely a következőképpen hangzik:

„Stuttgartból jelentik: Az összes munkaképes zsidókat Haigerlochból munkára rendelte be a munkahivatal a Horb-Neckarhausen melletti vasutvonalhoz. A zsidók a német munkásoktól különválasztva dolgoznak és órabért kapnak. Minden nap omnibuszokon szállítják ki őket a munkahelyre. A lakosság helyesli a munkahivatalnak ezen intézkedését, miután ezáltal az eddigi parazitáknak alkalmat adott praktikus munkára.”

A ZSIDÓK BEVANDORLÁSAINAK UJABB SZABÁLYOZÁSA. Az esseni „Nationalzeitung”, Göring lapja, egyik legutóbbi számában többek között a következőket írja:

„Az ipari zóna különböző városaiból és a birodalom más részeiből is egyöntetű jelentések érkeznek arról a megfigyelésről, hogy az utóbbi időben a zsidók drága árukat vásárolnak össze német üzletekben, különösen textilárúkat. Egyes kereskedők bizonyos határon túl meg is tagadták az áru eladását. Ezzel kapcsolatban figyelmeztették a hatóságokat, hogy tartsák szem előtt a zsidóknak ezen bevásárlásait. Felmerült az a javaslat, hogy a zsidók számára külön igazolványokat bocsássanak ki, amelyeknek alapján bevásárolhatják napi szükségleteiket. Célszerű volna azonban annak az intézkedésnek az általánosítása, amelyet az egyes városokban, így például Kesselben vezettek be, ahol külön bevásárlási helyeket teremtettek a zsidók számára. Ezenkívül bevásárlásaiknak fokozottabb ellenőrzése is szükségesnek bizonyult.”

A MEMELI ZSIDÓK MÁJUS 31-IG BEKELL SZOLGÁLTASSÁK ÖSSZES ÉKSZEREIKET. A Times jelenti, hogy május 31-ig a még Memelben élő zsidók be kell szolgáltatniuk összes ékszereiket. Csak egy ezüstórát, egy evőeszközökészletet és arany fogaikat tarthatják vissza.

Cseh protektorátus

150 EZER CSEH ALATTVALÓ MÁJUS ELSŐJÉN ELVESZTETTE ÁLLAMPOLGÁRSÁGÁT. Az United Press jelenti Prágából: Május elsőjén 150 ezer cseh alattvaló vesztette el állampolgárságát. Legnagyobb részük zsidó. A szudetavidék lecsatolása után elrendelték az 1918. november óta eszközölt honosítások felülvizsgálását. Tízezer egyén jelentkezett irataival felülvizsgálásra, míg összesen 160 ezer egyént szőlítottak fel, hogy mutassák be irataikat május elsőjéig. Ennek következtében 150 ezer polgár május elsőjével automatikusan elvesztette állampolgárságát.

KISAJÁTÍTOTTA A NÁCIK A BRÜNNI ZSIDÓ HITKÖZSÉG SZÉKHÁZÁT. Prágából jelenti, hogy a brünni zsidó hitközség székházát a nemzeti szocialisták vették át és a német iskolahatóságok székhelyévé alakították azt át.

Palesztina

ZSIDÓ MUNKÁSOK A HADSEREG SZOLGÁLTATÁBAN. A Szolél Bone Ltd., az általános zsidó munkásszervezet (Histadrut Haovdim) közmunkaügyi központja, az elmúlt évben 500 ezer fontra rugó munka vállalására kötött szerződést a hadsereggel. A szóbanforgó katonai megbízatások az ország különböző részeire terjednek ki. A Szolél Bone arab és zsidó cégek konkurrenciája

Csak a
GRAND HOTEL
LAFAYETTE-
ben lakjon
Bucurestiben

Központi fekvés. Komfort. Olcsó.
Otthoias.

CALEA VICTORIEI No. 11. Telefon 3-3410.

tit át Palesztina határát. Ilyen dokumentum nélkül nem fogják beengedni őket az országba. Erre az intézkedésre azért volt szükség, mert különböző arab terroristák békés utakon adva ki magukat, Palesztinába tartanak be.

AUTOBUSZVEZETŐ, AKI TIZ NYELVEN BESZÉL. A Palestine Post című lap cikkét közöl egy tel-avivi autobusvezetőről, aki tíz nyelven árusítja jégeit. Beszél angolul, héberül, németül, jiddisül, lengyelül, oroszul, ért franciául, spanyolul, arabul és csehül. Ujabbán azon fáradozik, hogy kínaiul tanuljon meg.

Zsidó szervezetek

TIZENÖT ÉVES AZ AMERIKAI JOINT RECONSTRUCTION FOUNDATION. A napokban mult el 15 éve annak, hogy megalakult az amerikai Joint Distribution Committee és a Jewish Colonisation Association (JCA) által kezdeményezett American Joint Reconstruction Foundation. Az alapítvány az az célja, hogy a nyomorgó zsidó lakosság, különösen a közép- és kelet-európai zsidó tömegek számára konstruktív segítséget nyújtson meg. A Foundation elnöke Sir Osmond d'Avigdor Goldschmidt, igazgatói dr. Bernhard Kahn, Louis Oungre és Dávid J. Schweitzer. A Foundation 700 hitelszövetkezetet létesített az elmúlt 15 év alatt, Lengyelországban mintegy egymillió zsidó részvételű közvetlen, vagy közvetett támogatásban a több, mint 500 hitelszövetkezet részéről, amelyeket a Foundation tart fenn. Lettországból és Litvániából a zsidó lakosság 60 százaléka részesül ebben a támogatásban.

AZ UJ MENETREND

A vonatok érkezése és indulása Kolozsvár állomáson 1939 május 15-től kezdődőleg

Május 13. A CFR vezérigazgatósága május hó 15-én új menetrendet léptet életbe, melyből közlünk időrendben a Kolozsvárra érkező és onnan induló vonatok teljes menetrendjét.

Vonatsz.	Vonatnem	Közeledik	Érkezés	Indulás
3010	személy	Nagyvárad—Bucuresti	0.40	1.18
4152	motor	Kolozsvár—Dés	—	1.37
3009	személy	Bucuresti—Nagyvárad	1.57	2.13
4154	motor	Kolozsvár—Dés	—	4.34
4164	motor	Kolozsvár—Dés	—	6.06
4133	személy	Szatmár—Kolozsvár	6.26	—
3002	személy	Nagyvárad—Bucuresti	6.20	6.35
3017	személy	Bucuresti—Kolozsvár	6.55	—
407	gyors	Cernaui—Kolozsvár	7.12	—
401	gyors	Bucuresti—Halmi	7.22	7.36
4132	személy	Kolozsvár—Nagybánya—Szatmár	—	7.40
3027	személy	Kolozsvár—Nagyvárad	—	8.—
32	rapid	Nagyvárad—Bucuresti	8.36	8.46
4151	motor	Dés—Kolozsvár	8.19	—
4158	motor	Kolozsvár—Dés	—	8.55
413	gyors	Nagybánya—Kolozsvár	9.16	—
3023	személy	Tövis—Kolozsvár	9.45	—
4152	motor	Dés—Kolozsvár	10.55	—
3028	személy	Nagyvárad—Kolozsvár	11.17	—
403	gyors	Bucuresti—Halmi	11.23	11.35
302	gyors	Nagyvárad—Bucuresti	11.33	11.45
4155	motor	Dés—Kolozsvár	12.21	—
4160	motor	Kolozsvár—Dés	—	12.42
3029	személy	Kolozsvár—Nagyvárad	—	13.43
3018	személy	Kolozsvár—Bucuresti	—	13.45
4157	motor	Dés—Kolozsvár	14.26	—
4134	személy	Kolozsvár—Nagybánya—Szatmár	—	14.30
4159	motor	Dés—Kolozsvár	16.05	—
3001	személy	Bucuresti—Nagyvárad	16.35	16.52
4162	motor	Kolozsvár—Dés	—	17.18
4161	motor	Dés—Kolozsvár	17.38	—
3030	személy	Nagyvárad—Kolozsvár	18.42	—
3024	személy	Kolozsvár—Tövis	—	18.59
301	gyors	Bucuresti—Nagyvárad	19.37	19.48
402	gyors	Halmi—Bucuresti	19.46	19.58
4131	személy	Szatmár—Nagybánya—Kolozsvár	19.55	—
4156	motor	Kolozsvár—Dés	—	20.06
408	gyors	Kolozsvár—Cernaui	—	20.55
4163	motor	Dés—Kolozsvár	21.18	—
404	gyors	Halmi—Bucuresti	21.16	21.26
4166	motor	Kolozsvár—Dés	—	21.57
414	gyors	Kolozsvár—Nagybánya	—	22.56
4165	motor	Dés—Kolozsvár	23.14	—
31	rapid	Bucuresti—Nagyvárad	23.29	23.38

VASÁRNAP
**Hogyan
a ma
tására**

A felmondás

Május 13. negyedikén lépett...
...szóló mód...
...fontosabb új...
...peze, hogy a mu...
...kalmazottakkal sz...
...dást megindokol...
...dás indokolás nél...
...dokolás nem áll...
...mazottnak joga...
...munkaadójától.

Ennek a törvé...
szerte számos pe...
napokban a koloz...
hangzott egy ily...
teljes világszaga...
hogy miképpen al...
tatónak és az alk...
a felmondás jog...
megállapítása és...
Egy iparvállala...
én, tehát az előt...
vény életbelépése...
egyik alkalmazott...
hónapig volt a...
7800 lejes havi f...
dás indokolása s...
utóbbi időben elh...
a munkafeltétel...
Egyben közölte...
hogy kilenc hóna...
je.

Millió...
Az alkalmazott...
minősítette és...
ezer lejes erköl...
pett fel a vállala...
dokolta, hogy oly...
elbocsátásra okot...
követett el, a fe...
lehetetlenül teszi...
latánál elhelyezk...
közel 18 évi szol...
ujabb elhelyezked...
A munkabírósá...
sét helyén valón...
kárterítést meg...
gének kiszámítás...
róság nem ítélte...
követelését, hane...
tést, amely 468...
Fellebbezés fo...
elé került, ahol...
érveit. A munkás...
szabályszerűen f...
nak, akit már tö...
felmondás előtt...
golja. Ha ilyen...
telezik a vállalat...
dasági életet b...
A törvényszé...
láta az alkalmaz...
felmondásra, me...
szolgált real és...
is indokoltnak m...
kabinóság által...
kárterítési össze...
kelte.

Mikor...
terítése...
A felperes alk...
ritésen kívül a...
kérte.
Ebben a kérdé...
selője a követke...
mazott főraktár...
tehát vezető áll...
munkát nem fej...
törvényes nyolc...
közik. Mäskülön...
nyelte a tulajdár...
tóságának tudom...
Az alkalmazott...
zokban indokolt...
munkabeosztása...
elvégezni, ha a...
szamaradt. A rak...
kások másnapi...
készítenie és ezt

HIREK

— Ismét ködbe került az angol királyi pár hajója. Londonból jelentik: Miután rövid ideig szép időben haladt az Empress of Australia, amelynek fedélzetén az angol királyi pár tartózkodik, pénteken ismét ködbe jutott.

— Merényletet kíséreltek meg Zog volt albán király ellen. Berlinből jelentik: A Berliner Zeitung am Mittag bari jelentés szerint közli, hogy Zog volt albán király ellen Larisszában merényletet kíséreltek meg. Amikor Zog a szállóból kilépett, egy ismeretlen egyén több revolverlövést adott le rá, amelyek közül egyik sem talált. A merénylő elmenekült. Az eset után Zog visszautazott Isztanbulba.

— Megint elhalasztják a madridi győzelmé parádét. Madridból jelentik: A győzelmé parádé legújabb értesülés szerint május 15 és 25 között lesz megtartva. A 19-iki dátumot nem erősítették meg hivatalosan.

— Agyonlőtte szeretőjét, majd magával végzett a „rendörök réme“. Bucurestiből jelentik: Ionita Alexandru, aki több álnévet is használt, aki a „rendörök réme“ volt s akinek számos betörés terheli a lelkiismeretét, miután vadházastársát agyonlőtte, maga is végzett magával. A két holttestet ma találták meg a Barrierei uca 44. számú házban, Alexandru lakásán. A gyilkosság, illetve öngyilkosság hat nappal ezelőtt történt.

— Veszedelmes leánykereskedőt tartóztattak le a chisinaui rendőrség. Bucurestiből jelentik: A chisinaui rendőrség hosszas nyomozás után elfogta David Kramzot, ismert leánykereskedőt, aki malomtulajdonosnak és buzaértékesítő felügyelőnek adva ki magát, eljegyezte magát több fiatal leánnyal, akiket azután különböző bel- és külföldi büntetések helyeztek el. Kiderült az is, hogy Kramz összerakítottában állott a nemrég Bačauban leleplezett leánykereskedő bandával.

Uj üzlet nyílik

„ALFA“

— Gyógyíthatatlan betegsége miatt agyonlőtte magát egy örmester. Bucurestiből jelentik: Nicolae Avatijitzei 30 éves kisenevi örmester, miután megtudta, hogy gyógyíthatatlan betegségben szenved, az ottani Metropoli szállóban szobát bérelt és két revolverlövéllyel végzett magával.

— ALHIR OROSZ CSAPATOK ÉSZAK- NYUGAT-KINABA VALÓ BENYOMULÁSÁRÓL. Moszkvából jelentik: Május 12-én a japán lapok olyan híreket közöltek, hogy 50 ezer főnyi orosz csapat indult volna az északnyugati Hsingkiang tartományba. Ezek a hírek minden alapot nélkülöznek.

— Halálozás. Szatmárról jelentik: Nagy csapás érte Willinger Efraim szatmári téglaáróst. Etel nevű 17 éves leánya rövid betegség után, egy kolozsvári magánorvos tanácsára, a városi kórházban meghalt. A fiatal leány holttestét hazaszállították és a városi zsidó temetőbe helyezték. A fiatal leány holttestét hazaszállították és a városi zsidó temetőbe helyezték. A fiatal leány holttestét hazaszállították és a városi zsidó temetőbe helyezték.

— Megkezdődött Kolozsváron a választók névjegyzékének összeállítása. A kolozsvári városvezetés a tegnapi nap folyamán megkezdte a választók névjegyzékének összeállítását. A választók névjegyzékének összeállításának módjait az érdekeltek felhívják azokat a férfiakat és nőket, akik szavazásra jogosultak a képviselőválasztásokon, hogy összeírás végett jelentkezzenek a városi zsidó temetőbe reggel 8 óra 30 perctől délután 1 óra 30 percig, délután 4 óra 30 perctől 6 óra 30 percig és este 7 óráig 10 óráig tartanak. Szavazati joga van mindazon férfiaknak és nőknek, akik az alábbi feltételeknek megfelelnek: a) Betöltötték 30. életévüket. b) Irástudók. c) Ténylegesen foglalkoznak a következő foglalkozási ágak valamelyikével: 1. Földművelés és kézműipar. 2. Kereskedelem és ipar. 3. Szellemi foglalkozások. d) Nem szavazhatnak azok, akik a választási törvény szerint alkalmatlanok, vagy méltatlanok a szavazásra. A választók névjegyzékbe való beíratkozás végső határideje 1939. május 20.

a Gallia imprimek

STELLA
Lei 115 - 135

SURAH műanyag
Lei 190 - 215

SURAH, valódi
Lei 350 - 375

CREP DE CHINE, valódi
Lei 285 - 415

CLUJ, STRADA GENERAL NECULCEA No. 2
ES AZ ORSZÁG ÖSSZES NAGYOBB VÁROSAIBAN

Érdekelték mintái és versenyen kívüli árai az összes elegáns hölgyek csodálatát kivívják

— MEGHALT CIUCA IOAN KOLOZS-MEGYE HELYETTES PREFEKTUSA. Az éjszaka folyamán a Tudor Vladimirescu uca 15. szám alatti lakásán szívizületlen halálra halt meg Ciuca Ioan Kolozs megye közmegbecsülésben álló helyettes prefektusa. Ciuca Ioan néhány évvel ezelőtt került Marosvásárhelyről Kolozsvárra, ahol a vármegyei prefektúrán kapott beosztást, mint alprefektus. Ciuca Ioan tegnap napi látszólag teljes egészségben végezte napi teendőit a vármegyházban, ahol őszinte megbecsülés vette körül a lelkiismeretes, alaposan képzett közigazgatási főtisztviselőt. Éjszaka hirtelen rosszul lett és mire hozzátartozói orvost hívtak volna, már kiszáradt. Temetéséről még nem történt intézkedés. Az elhunytban Balan metropólita sógorát gyászolja.

Férfidivat különlegességek „ALFA“-nál

— Egyszerre három embert ütött el a kolozsábrító gépkocsis. Bucurestiből jelentik: Ploestiben a Petrogen vállalat egyik kolozsábrító gépkocsija egy uccasarkon ki akart kerülni egy szekeret és felfutott a járdára, ahol elütött egy kislányt, egy kislányt és egy idősebb asszonyt, akiknek állapota súlyos.

— Eljegyzés. Dávidovits Aranka Sugatag és Lax Herman Viseul de sus jegyesek. Minden külön értesítés helyett.

— Százharminc zsidó közül csak 44-et vettek fel Szatmáron a pót-állampolgársági összeírás alkalmából a kimutatásba. Szatmárról jelentik: A szatmári városházán a pót-állampolgársági összeírás kérvényeinek ellenőrzésére alakított bizottság még nem fejezte be működését, de annak eredménye már részben napvilágra került. Ezek a hírek pedig nagyon elszomorították. Mintegy 130 zsidó adta be kérvényét az utólagos állampolgárság elnyerése érdekében. Ezek közül csak 44-et vettek fel a kimutatásba. Az ellenőrző bizottság újabb 26 kérvényező utasított vissza. Egyelőre tehát 18-an maradtak 130-ból, akiknek kérvényét pártoló javaslatokkal terjesztik fel.

— Vidéki vendégeket szívesen látunk a Concordia zsidó klub elegáns helyiségeiben. Kitiűn ebéd- és vacsora-kozst, délutáni teát, napilapok és folyóiratok. Str. Memorandului 13. Savoy kávéház fölött. Telefon: 26-92.

— Meghalt Sternberg Izidor Marosujváron. Április 30-án meghalt Marosujváron Sternberg Izidor malomtulajdonos, a város és környék jótékonyában és nemes példaadásban kimagasló alakja. A meghalógnak tizenegy évén át volt a hitközség elnöke, majd díszelnöke. Neki köszönhető a szép és impozáns templom felépítése és az a példás jótékonyági és emberbaráti munka, amely Marosujvár zsidóságának büszkesége. Sternberg Izidor minden közhasznú ügy nemes és lelkes támogatója volt, akit az egész város társadalma megsiratótt, különösen a szegények, akiknek együttérző és nagylelkű segítségét volt. A hitközség vezetősége egyöntetűen elhatározta, hogy nagy halottja iránti kegyeletből az elhunyt templomi ülése fölé örökmécsést és emléktáblát állíttat.

— M. Geiger előadása Besztercén. Ma, vasárnap este, fél 9 órai kezdettel Moric Geiger, a Keren Hajjeszod jeruzsálemi direktoriumának kiüldöttje, „Mai zsidó problémák“ címmel tart előadást Besztercén, a Messinger-féle helyiségben. Az előadás iránt óriási érdeklődés nyilvánul meg.

— A Concordia zsidó klub elegáns helyiségeiben kitiűn kóser kozst (ebéd és vacsora) kapható. Délutáni teát és uszonnakávé. Str. Memorandului 13. Savoy kávéház fölött. Telefon 26-92. Abonoma és házhöz szállítás.

— Orvosi hír. Dr. Herskovits röntgenológus kórházi főorvos magánrendelőjével Str. Regala 2. számú házba költözött. Telefon: 66-79.

— Kivégzig Weidmant, a párizsi tömeggyilkost. Párizsból jelentik: A semmitörvényes elutasította a tömeggyilkos Weidmant és halálra ítélte társa, Million, valamint a husz évre ítélte Blanck kegyelmi kérvényét. Valószínűleg látszik, hogy a tömeggyilkos és bűntársait kivégzik.

Angol nyakkendők, ingek „ALFA“-nál

— A „Sulmer“ amerikai torpedórombolót a kínai vizekre vezényelték. Sanghajból jelentik: A Sulmer amerikai torpedóromboló, amely Fuceuban állomásozott, utasítást kapott, hogy azonnal induljon Kiangsu felé.

— Köszönetnyilvánítás. Ezúton mondunk köszönetet mindenkinek, akik gyászunkban résztvételükkel felkerestek bennünket. Dr. Reich Józsefné és családja. Torda, 1939. május hó.

A puder kiválasztása

A puder az arc bőrápolásának igen fontos kelléke. Részben az arc bőrének védelmére szolgál, részben pedig hamvas, egészségesen ható külszint kölcsönöz az arc bőrének. Szabály az, hogy a zsíros arc bőrhöz puder helyett használjunk „SULFAMYL“-kempudert.

— Kerenszky súlyosan megbetegedett. Párizsból jelentik: Alexandru Kerenszky volt orosz miniszterelnök súlyosan megbetegedett.

— Kétzáz utasával elsüllyedt a Jeges-tengeren egy orosz hajó. Párizsból jelentik: A Paris Midi szerint az orosz hatóságok minden cáfolata dacára Oslóban azt állítják, hogy a Torga orosz hajó, fedélzetén 200 emberrel elsüllyedt a Jeges-tengeren. Több halász szerint egy orosz torpedóromboló fogta ki a vízbe fulladt holttesteit.

— A fasiszták nem isznak kávé. Rómából jelentik: A fasiszta párt főtittkarsága rendeletet adott ki, amely közli, hogy a fasiszták ezentul tartózkodjanak a kávé fogyasztásától. A kávéfogyasztás megtiltása a Brazíliával való kereskedelmi viszály következménye.

Poloskairást

garanciával végez „POLYNEA“ vegyszermérnöki laboratórium, Str. Cons. Național 8. (Főposta mellett). Telefon 35-01.

Tökeletes hatása miatt legelismertebben nyilatkozhatok a Gastro-D. gyógyszeréről...

írja nekünk Zamhoff Ottó földbirtokos, Poiana Blenchi (Ofic. Gălgău, jud. Someș) mult évi október 10-iki sorával, majd folytatja:

„... nagyon kérem, sziveskedjenek postafordultával egy üveg Gastro-D-t utárvétellel tuloldali címre küldeni. Mint a multban, ugy most és ezentul is a legelismertebben nyilatkozhatok az Ön gyógyszeréről, mert még minden esetben, kiknek ajánlottam, elérte a legelismertebben hatást. Kérem a kiüldeményt lapom vétele után azonnal elküldeni. Meleg üdvözléssel maradok mindenkit tisztelő hiva“...

Gyomor- és bélbetegségben szenvedők nagy tömege fordul hozzánk nap nap után hasonló köszönő és másoknak ajánló leveleivel, akik a Gastro-D. má már közkinccsé vált gyógyszernek köszönhetik egészségüket.

Gastro-D. kapható gyógyszerárakban és drogériákban, vagy megrendelhető 135 lej utánvét mellett Császár E. gyógyszerárakban, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

Visszaadták a temesvári Palace-kávéház italmérsési engedélyét

Temesvár, május 13. (Az Uj Kelet tud.) Egyes temesvári lapok beszámoltak arról, hogy a pénzügyi hatóságok bevonták a Palace-kávéház tulajdonosának, Mayer Zsigmondnak az italmérsési engedélyét, mert állampolgárságát a revízió során jogerősen elvesztette volna. Ez a híradás tulzottnak bizonyult, illetve a pénzügyi hatóságok időközben már korrigált tévedésére vonatkozott. Mayer Zsigmond állampolgársági ügye ugyanis fellebbezés alatt áll és a törvényszék az illetékesség kérdésében újabb iratok beszerzését rendelte el. Az elsőfokú elutasító végzés a pénzügyi hatóságok tudomására jutott és anélkül, hogy annak jogerős voltáról meggyőződtek volna, elrendelték, hogy azonnal vonják be Temesvár egyik legnagyobb kávéházának italmérsési engedélyét. Mayer Zsigmond azonban panasszal élt a pénzügyi vezérfelügyelőség-nél, amely megállapította, hogy tévedés történt, mert csak az állampolgárság elvesztésére vonatkozó jogerős bírói döntés alapján lehet bevonnai az italmérsési engedélyt. Ezért a vezérfelügyelőség utasította

„ALFA“

NEUMANN ZOLTAN Regele Ferdinand 13.

alapján Mayer Zsigmond még aznap visszakapta az italmérsési engedélyt. Így nem felelnek meg a valóságnak azok a hírek sem, mintha a Palace-kávéház vezetőségében változások történtek volna.

— Az angol kereskedelmi delegáció Athénbe érkezett. Athénből jelentik: Sir Frederic Leith Ross és a többi angol kereskedelmi delegátus megérkezett a görög fővárosba.

— A Banca Naționala nyári hivatalos órái. A Banca Naționala kolozsvári fiókjának közlése szerint a Jegybank hivatalos órái május 15-étől kezdődően további intézkedésig délelőtt fél nyolc óra 12 óráig vannak.

— Gyakorlatot tart a görög flotta. Athénből jelentik: A lapok értesülése szerint a görög flotta e hónap végétől kezdve egy hónapos gyakorlatokat tart a jóni vizeken.

— Megnehezítik a bevándorlást Uruguayba. Montevideoból jelentik: A kormány törvénytervezet nyújtott be a parlamentbe. A törvénytervezet megtiltja minden olyan külföldi belépését Uruguay köztársaságba, aki nem rendelkezik a tervezetben minimumnak megállapított pénzzsséggel, vagy tagja valamely egyesületnek, mely ellenkezik Uruguay politikai és társadalmi rendszerével.

EGYESÜLETI ÉLET

— A Goldmark Filharmóniai Társaság ezúton értesíti tagjait, hogy holnap, hétfőn este 9 órakor rendes próbát tart, melyre a tagok feltétlen és pontos megjelenését kéri.

Feléléni

Az összes feléléni... A bucarestii tözsedes haságát az elmúlt hét váltotta fel és ennek favoritertekek árfoya kamatozásu papirok kaban 1-2 pontos javu bilizarea 64-es, a Desz sajáttitási kötvény 59. radék 67-es, az Inz címletei 87.75-ös, az évi 3%-os Consolidare folyamon zárt. A barbak. A Banca Naționala 5475 lejre, a Románe a Credit Român

A Köz

Az Uj Kelet előző a Központi Adóügyi döntéseit, a Központi tárgyalásainak sort Adóügyi Bizottság 1939. március 15. kötéseit most kihirdette 6-i számában, amely kötelezőek az összeságokra.

Mivel a most kihi számomat már ismer alábbiakban az által fontosabb döntéseket

A részvény gáncg a adóköteles

A részvénytársasá bevezetése óta szám szór a felszámolást, ung magáncéggé alak esetben, hogy a fels legutolsó mérlege a elővezették, ugyana tették a részvénytár cégre is az adó. A zottág döntése szeri amelyből csak az é vénytársaságból alatek ki, míg a felsz rött adó törleendő.

A konverz matozó ko köteles 15

Az adótörvény 23 matozó hitelek és tok után tökékam számos konverzióba dással (racuressal) lálak döntési ellenté Adóügyi Bizottság konverzió alá eső

Szobal

Str. Memorandului Str. Filipescu 13

G

Utazó urak és hordásra is. A Figyelmes kisz

KÖZGAZDASÁG

Felélénkült a bucaresti tőzsde

Az összes favoritértékek árfolyama javult az elmúlt hét folyamán

A bucaresti tőzsde hetek óta tartó hanyatlását az elmúlt héten általános élénkülés váltotta fel és ennek megfelelően az összes favoritértékek árfolyama szilárdult. A fix-kamatcású papírok közül a favoritok átlagban 1-2 pontos javulást mutatnak, a Stabilitási kötvény 59.75-ös, az 1933. évi járadék 67-es, az Inzestrarea kötvény nagy címletei 87.75-ös, az adóbon 51-es, az 1935. évi 3%-os Consolidarea kötvény 45.50-es árfolyamon zárt. A bankrészvények szilárdabban, a Banca Nationala részvény 100 lejre, a Romaneasca 5 lejre 568 lejre, a Credit Român 20 lejre 382 lejre,

Credit Industrial 10 lejre 755 lejre szilárdult, a Comro változatlanul 215 lej. A biztosítási papírok árfolyama változatlan, a Dacia-România 4075 lej, a Generala 1190 lej, az Agricola-Fonciera 330 lej, a Nationala 260 lej. A petróleumrészvények árfolyama alig változott, az Astra-România 910 lej, a Steaua-România 350 lej, a Concordia 545 lej, a Credit Minier 265 lej, a Redeventa 172 lej. Az ipari részvények árfolyama szilárdult. A Resita 10 lejre 485 lejre, a Tramway-Bucuresti 10 lejre 1135 lejre, a Mica 25 lejre 1695 lejre, a Telefon részvény 15 lejre 1240 lejre szilárdult, a Letea változatlanul 1037 lej, a Titan-Nadrag-Calan 1555 lej.

A Központi Adóügyi Bizottság legújabb döntései

Az Új Kelet előző számaiban ismertettük a Központi Adóügyi Bizottság fontosabb döntéseit, a Központi Adóügyi Bizottság tárgyalásainak sorrendjében. A Központi Adóügyi Bizottság az 1938. április 30. és 1939. március 15. között hozott összes döntéseit most kihirdette a Hivatalos Lap május 6-i számában, amelyek ily módon most már kötelezőek az összes adófelelősségi bizottságokra.

Mivel a most kihirdetett döntések közül számosat már ismertettünk lapunkban, az alábbiakban az általunk még le nem közölt fontosabb döntéseket ismertetjük röviden.

A részvénytársaságok alakult magáncég a bejegyzés pillanatától adóköteles

A részvénytársaságok minimális adójának bevezetése óta számos részvénytársaság először a felszámolást határozta el, később pedig magáncéggé alakult át. Megtörtént több esetben, hogy a felszámoló részvénytársaság legutolsó mérlege alapján a minimális adó elővezették, ugyanarra az évre pedig kivetették a részvénytársaságból alakult magáncégre is az adót. A Központi Adóügyi Bizottság döntése szerint ez kétszeres adózás, amelyből csak az érvényes, amelyet a részvénytársaságból alakult magáncégre vetettek ki, míg a felszámoló részvénytársaságra rótt adó törlendő.

A konverzióban levő bank nem kamatozó konverziós betétei után nem köteles tőkeamatadót fizetni

Az adótörvény 23. cikke szerint a nem kamatozó hitelek és betétek vételezett kamatok után tőkeamatadókötelesek. Ez ellen számos konverzióban levő bank felfolyomással (racurssal) élt, azonban az egyes táblák döntései ellentétesek voltak. A Központi Adóügyi Bizottság döntése szerint a bankok konverzió alá eső betétei után nem is vételezett.

Szobafestőt, mázolókat csak

Grätz-ot

Str. Memorandului 20. Telefon 35-70

כשר ארטה. Étterem és büffé,

a rabbinátus felügyelete alatt.

„CARMEL” Clujon centrumban

Utazó urak és a vidéki uriközönség találkozó helye. Elsőrangú, finom ételek és italok kisorsására is. Abonoma és menürendszer. Teljes penzió. Esküvők és bankettek rendezése. Figyelmes kiszolgálás. Szíves pártfogást kér a Szatmárról, elszármazott Keszenbaum-család Cluj, Regele Ferdinand 33. Ellán-ház.

„Kitinó” antiszeptikum

a szájüreg fertőtlenítésére és a legjobb szer a mindennapi fog és szájápoláshoz az ODOL. Használja a mindennapi szájápoláshoz az ODOL szájvizet — az egészség védelmezőjét.

ODOL

(4-8%-os adó) és azok pótdóainak fizetésére kötelezték az illető vállalatot. A Központi Adóügyi Bizottság döntése szerint az ilyen esetekben sem a fizetési adó, sem pedig annak pótdóai nem követelhetők, mivel az ilyen segélyek nem nyugdíj és nem fizetésjellegűek.

A részvénytársaság a bejegyzés napjától adóköteles

Az előző években számos olyan részvénytársaság, amely a cégbejegyzést követően

csak hónapok múlva kezdte meg üzleti tevékenységét felfolyomással támada meg az adófelelősségi bizottságok ama határozatait, amelyekben az adózási kötelezettséget a bejegyzés napjától kezdve számították. A Központi Adóügyi Bizottság döntése szerint az adófelelősségi bizottságok határozatai helyesek voltak, mert a részvénytársaságok a cégbejegyzés napjától adókötelesek, nem pedig attól a naptól kezdve, amiképpen az üzleti tevékenységüket megkezdték.

A CFR bevétele meghaladta a 12 milliárd lejt az 1938. évben

A vasut az 1938. év folyamán fokozott bevételt ért el, ami főleg a múlt évi tarifa emelésekkel magyarázható. A hivatalos statisztikák szerint a CFR az 1938. év folyamán 12 milliárd 180 millió lejes bevételt ért el, 528 millióval többet, mint az előző évben.

Ez a többlet kizárólag a személytarifa emelésével magyarázható. A teheráru forgalomból 8.208.000.000 lejes bevétele volt a vasutnak, cca 192 millióval több, mint az előző évben. Ez a többlet is majdnem kizárólag a tarifameelés eredménye, mivel az 1938. évi tonnaforgalom alig két ezrelékkal haladta meg az 1937. évit. A vasut egyéb bevétele 624 millió lejt volt az 1938. évben.

A kikötővárosok gabonátözsdein a buzaárak alig lanyhultak a buza-exportprémium leszállítása után

Tartottak a kukoricaárak. Élénk üzlet olajmagvakban

A gabona világtözsdeken az elmúlt héten alig mutatkozott számottevő árváltozás, bár mindenütt a kínálat fokozódására számítanak, annak ellenére, hogy gabonaimportőr államok is nagy tételű vásárlásokat eszközölnek. Ugy *Liverpoolban*, mint *Rotterdamban*, valamint az *USA és Kanada gabonátözsdein* nagy érdeklődéssel várják a nemzetközi buzakonferencia tanácskozásait és az azon elhangzó indítványokat a gabonavilágkrach elkerülésére.

A romániai gabonátözsdeken a hét elején az exportörök nagy sietséggel bonyolították le régi kötéseiket, hogy azokat még a régi 9000 lejes prémiummal exportálhassák. A hét vége felé a buzaüzlet csendesebb lett, bár az olaszok nagy tételekben vásárolják a román búzát. Ez utóbbi, és az állandó német vásárlások hatása alatt a buzaárak alig csökkentek a buzaexportprémium kétezer lejes leszállítása miatt. Az olajmagvakban és kukoricában az üzlet élénk, ez utóbbi ára tovább szilárdult. A többi gabonaneműekben az üzlet közepes. A fontosabb romániai gabonátözsdeken a hét végén a következő árakat jegyezték: **Bucuresti:** 77 kgos buza (1 százalékos idegen anyaggal) 40.500 lej, 71-82 kgos rozs (4 plus 2 százalékkal) 31.000 lej, idei kukorica 39.500 lej. **Brăila:** 77 kgos buza (3 százalékkal) 41.250 lej, 71-72 kgos rozs (4 plus 4 százalékkal) 33.750 lej, 59-60 kgos árpa (5 százalékkal) 38.000 lej, kukorica (17 százalékkal) 40.000 lej, Victoria borsó 65.000

lej, takarmány borsó 50.000 lej, repce 54 ezer lej, napraforgómag 51.000 lej. **Galati:** 78 kgos buza (3 százalékkal) 40 ezer 500 lej, 59-60 kgos árpa (6 százalékkal) 37.000 lej, 40 kgos zab (5 százalékkal) 47.000 lej, 69-70 kgos rozs (5 plus 5 százalékkal) 32.750, ókukorica 41.000 lej, idei száritott kukorica 40.000 lej, I-a bab 110.000 lej, tökmag 90.000 lej, napraforgómag 48.500 lej, Victoria borsó 65.000 lej, lenmag 130.000 lej, kendermag 76.000 lej. **Constanta:** 83 kgos tisztított buza 44 ezer 250 lej, 80 kgos buza 43.850 lej, 70 kgos rozs (6 százalékkal) 33.250 lej, 58-59 kgos árpa (5 százalékkal) 39.000 lej, Ialomita bab 112.000 lej, napraforgómag 48 ezer lej, kukorica (15 százalékkal) 42.750 lej.

Temesvár: A bányási gabonapiacokon a kukorica iránt élénkült a kereslet, a többi gabonaneműek ára változatlan. Árak: temesi buza 36.500 lej, torontáli buza 37.000 lej, kukorica 35.500 lej, korpá 33.000 lej, zab 44.000 lej, takarmányárpa 38.000 lej, tavaszi árpa 40.000 lej, muharmag 32.000-32.500 lej, napraforgómag 42.000 lej, kukorica 76.000 lej, vagonként.

English Dictionary Cassel, 5512 lap, vászonköt. 120 lej. Zsebkönyv 90 lej, bőrkötés 150 lej. **New English Dict.** nagy kiadás 1358 lap, vászonköt. 450 lej, stb., stb. Szépirodalom köve 60 lej, füzeve 300-350 lap 40 lej. **Lepagenai Cluj-Kvár.** Postán utánvételt. Kérjen jegyzéket, közölve kívánságot.

elépett. Az egyezményt és olasz protektorátust és is.
az elmúlt héten megtrák, mint a csehszlovák és németországi mintát. A tőkés csoport számára Ausztria, mint Csehszlovákia, mint németországi doper lépett életbe.
vizapiacokon az elmúlt szór a szlovákokonét, a titásán. Az egyes valuták int és dollár árfolyama font és francia frank egy ett. A közép-európai va- g változott, a zürichi- márkabankjegyet 56— kjegyet 39.50—41-es, az t 14.40—14.70-es, a cseh- 2.60-as, a dinár bankje- bankjegyet 59-es árfolya- bankjegyek árfolyama alig chki magántorgalomban apesten 2.60—3.45-ös ár- lejbankjegyeket.

Jegyzések

romániai vallalata, a *Polvaia din România* és az igazgatóságba vá- Benes, René Boel, N. D. R. Gendebien, Mihál efévre, dr. Z. Munteanu sch, Ioan Răducanu és y, akiket a törvényszék
A. pt. *Cumpărare si Vâr- se Brute* közgyűlésén igazgatóság tagjává vá- törvényszék bejegyzett.

A. pt. *Comert de Masini* lás alatt, közgyűlésén dr. Bleyer Sándort felszá- ak meg.

gen Dornhelm S. A. igaz- guson fiók felállítását t a törvényszék bejegy-

ociala Industria Chimică dr. Grădinaru Emil és a vá választották, akit a yzett.

loyd S. A. közgyűlésén igazgatóság tagjává vá- törvényszék bejegyzett.

eti Soc. Gen. pt. Indus- l. legutóbbi közgyűlésén olását határozta el. Fel- Barbul, dr. Petru Mihail, és dr. Farkas Jenő.

abacul Tărănesc S. A. R. esen székhelyének Galati- rését határozta el. Ugyan- ágba választották: Giocă Pănătescu, Ion T. De- mann Henrik. Dr. Silber- vállalat igazgatójává ne- get egyedül is jegyez-

zámolás alatt álló Fabri- tile si Galoane S. A. fel- lését kérték, amit a tör- tt.

Értelenségek

zékelyudvarhelyi keres- a törvényszék — a csö- után — a csödeljárás

ssói kereskedő kényszer- a törvényszék megszü- hozott, mivel a hitelezőt

BÁNSÁGI ÚJ KELET

Bánsági szerkesztőség és kiadóhivatal címe: FRIED MIKSA Timisoara IV. Spl. T. Vladimirescu 24. Telefon 27-10

Felmentették a temesvári utlevél- hamisítási monstre-per huszonöt vádlottját

Temesvár, május 13. (Az Uj Kelet tud.) Kilenc évvel ezelőtt, 1930 december havában a temesvári rendőrség nagyszabású utlevélhamisítási ügyet leplezett le. A vizsgálat során kiderült, hogy egy háromtagú szövetkezet hamis katonai iratok alapján 22 személy számára szerzett utlevelet a rendőrség utlevélosztályától, míg az érdekeltek nagyobb része nem is tudott a hamisításokról.

Az utlevél-igénylők ugyanis az egyik idő- közben már megszűnt boyvállalathoz fordultak, amelynek révén összeköttetésbe kerültek *Mesnicsek* Erzsébet özvegyasszony- nyal, aki viszont a katonai iratok ügyében a hadkiegészítő parancsnokság két őrmeste- rét, Teodorescu Simiont és Popescu Gheor- ghe számvevő-őrmestereket vette igénybe. A két őrmester a kérvényezők számára kiál- litotta a katonai szolgálat teljesítéséről szóló igazolványokat, ezek azonban 22 eset- ben hamis adatokat tartalmaztak. Az ellen- őrző könyvekből ugyanis olyan idegen szem- mélyek katonai adatait írták ki, amelyek körülbelül megfeleltek a kérvényezők élet- korának és egyszerűen csak a neveket cse- rélték ki. Egyébként az igazolványok a hi- vatalos formák szerint voltak kiállítva és így a rendőrség utlevélosztálya azokat fenn- tartás nélkül elfogadta.

A hamisítások leplezése során legjob- ban az utlevél-igénylők voltak meglepve és előadták, hogy ők szabályszerű katonai irat- okat adtak át az ügynökségnek az utlevél-

beszerzés céljára és nem is sejtették, hogy a kiváltott katonai igazolvány hamis ada- tokat tartalmaz, mert erre nem is lett vol- na szükségük. A két őrmester azonban nyilván kényelemből nem vette igénybe a szabályszerű katonai okmányokat és egy- szerűbbnek találta, ha idegen személyek adatait iktatják oda az igazolványokra. Ennek ellenére az ügyészség valamennyiük ellen vádat emelt és így összesen 25 szem- mély ellen indult meg az eljárás.

A törvényszék már 1934-ben tárgyalást tűzött ki a hatalmas perben, de a vádlottak jelentékeny része sohasem jelent meg a tárgyalásokon és így azokat nem lehetett megtartani. Kilenc éven át húzódott a per, anélkül, hogy az érdemi tárgyalást meg le- hetett volna tartani, míg most a törvény- szék negyedik tagozata szigorú intézkedé- seket foganatosított a vádlottak és tanuk megjelenése érdekében. Erdemi tárgyalásra azonban ezúttal sem kerülhetett sor, mert Halalau Ion dr. és Sopron Alexandru ar- védők felvetették az elévülés kérdését. Szer- rintük ugyanis érdemi tárgyalás hiányá- ban a kilenc éve húzódó monstre-per már régen elévült és így az egész bünvádi eljá- rást megszüntetnek kell tekinteni. A törvény- szék hosszas tanácskozás után elfogadta a védők érveit, kimondta, hogy a per elévült és ezért az egész bünvádi eljárás megszü- ntetését rendelte el. Az ügyészség még nem foglalt állást a perbeszüntető végzés tekin- tetében.

A konstancai rémdráma temesvári „hősei”

kalandvágytól űzve indultak neki a halálos utnak

Temesvár, május 13. (Az Uj Kelet tud.) Országszerte nagy megdöbbenést keltett a konstancai rémdráma, amelynek két csóna- kos esett áldozatul. A példátlan kegyet- lenséggel elkövetett kettős gyilkosság in- ditóokai és körülményei még ma is teljesen homályosak és az ügy annál érthetlenebbé vált, mert kiderült, hogy a gyilkosok is- meri temesvári családok tagjai s rokonaik maguk sem értik, miért követték el ször- nyű tettüket.

A két fiatalember, Haupt Vilmos és Ko- csis Lajos még Temesváron kötötték szoros barátságot. Haupt műszerészegéd volt, több temesvári cégnél dolgozott és ügyes szakembernek bizonyult. Munkakörülményei rendezettek voltak és keresete biztosította az átlagos polgári jólétet, de a kalandos hajlamu fiatalember nem volt megeléged- ve életével. Homályos körvonalu tettekről, nagy sikerekről ábrándozott, de maga sem tudta, hogy tulajdonképpen mihez akar kezdeni.

Barátja, Kocsis Lajos bárenekes, vidéki iparoscsaládból származott. Kelleme meg- jelenése és behelgő hangja révén már fiatal korában a bärparkettra került. Mint előtáncos és chanson-énekes működött kü- lönböző éjjeli lokálokban és bebarangolta az egész országot. Jövedelméből kényelmes- sen meg tudott élni, elegánsan öltözködött és némi pénzt is megtakarított, de hamar megcsömörlött az éjszakai lételettől. Ugy érezte, hogy valamelyik világáros szinpa- dán volna a helye és szinte álmokat szőtt távoli sikerekről.

Kocsis Temesváron ismerkedett meg Haupttal, aki gyakran meglátogatta őt „munkahelyén”. A két fiatalember jóbarát- ságot kötött. Elmesélték egymásnak ter- veiket és vágyaikat, majd megbeszélték, hogy együtt váganak neki az élet kalandos lehetőségeinek. Ez a baráti szövetség ké- sőbb hármassá bővült ki, egy csinos, fiatal lány, Ludwig Leopoldina révén. A lányt Kocsishoz fűzték a barátság szálai, de jó pajtása volt Hauptnak is. Szabad idejüket rendszerint hármassban töltötték, kirándu-

lásokon vettek részt. A lány irodai alkalm- mazott volt és csillogó szemekkel hallgatta a két fiatalember terveit, amelyek a siker és gazdagság felé irányultak. A múlt hónap- ban a lány állást kapott egy konstancai német exportcégnél, tekintélyes fizetéssel. Örömmel fogadta el állását, a fiuk pedig biztatták, hogy hamarosan meg fogják lá- togatni az idegen városban.

Igy is történt. Kocsis és Haupt előbb Bu- karestben töltöttek néhány vidám napot, majd Konstancába indultak. Itt felkeresték a lányt, aki örömmel üdvözölte pajtásait és velük töltötte a vasárnapot. A fiuk elhatá- rozták, hogy motorcsónakkal tengeri kirán- dulásra induinak. Kocsisnak bőven volt pénze és nem is alkudott a motoros két tu- lajdonosával. Minden cél nélkül nekivágtak a tengernek.

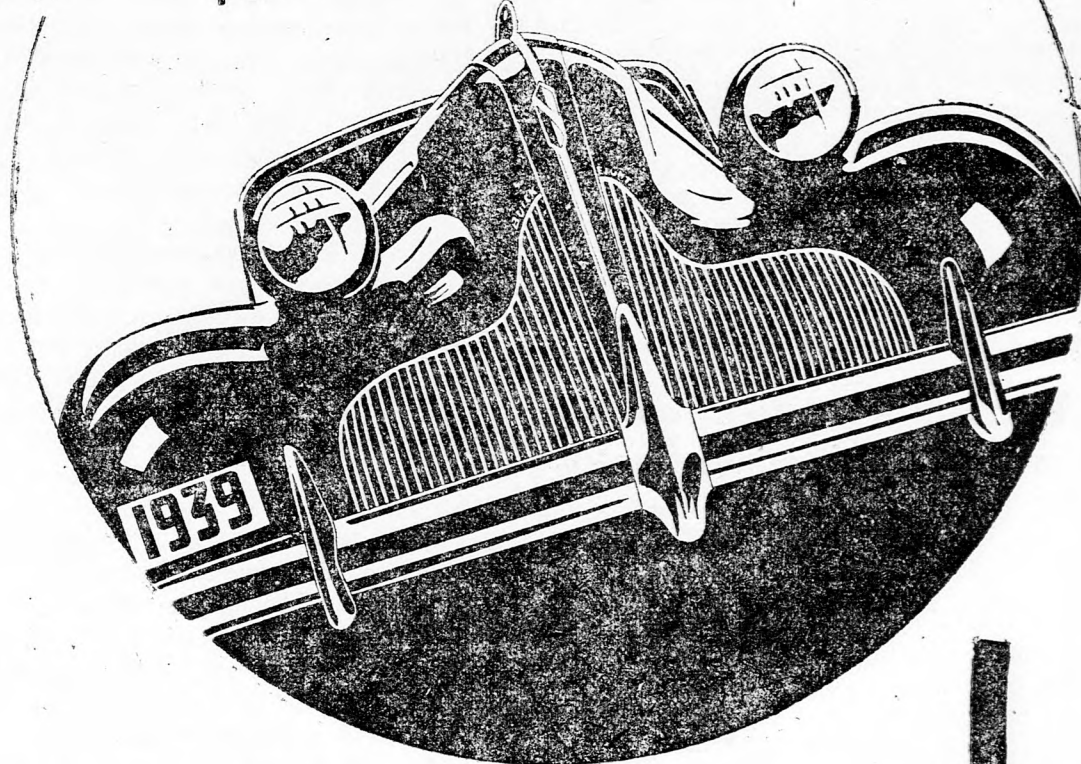
A többi aztán úgy történt, ahogy detek- tívregényekben olvashatjuk a valószínű- len rémhistoriákat. A nyitl tengeren Haupt- nak „eszébe jutott”, hogy jó volna Alexan- driáig menni, esetleg Konstantinápolyban is kiköthetnének. A két jámbor csónakos megijedt ettől a tervtől: ‘tilos volt idegen tengerre kalandozni és a motoros benzín- készlete sem volt elegendő. Haupt szörnyű dühre gerjedt a csónakosok ellenkezése miatt. Revolvert rántott és rájuk lött. Az egyik nyomban meghalt, a másik életéért könyörgött. A fiatalembert nem hatotta meg a gyermekeit emlegető családapa sirán- kozása, őt is főbelötte.

A tengeri dráma másik két tanuja ré- múltan bámulta a két holttestet. Haupt

Lőrinczy és társa parkettezők

uj parkett lerakását és javításokat, gyalulásokat jutányos árban vállalnak. Iroda: Piața Unirii 31 bejárat; Strada Iuliu Mazu No. 2.

TÖKÉLETES MEGELÉGEDETTSÉG,
AMELYET EGY AUTO
CSAK NYUJTHAT...

ASZFALTOZOTT UTON

a Buick minden megerőtetés nélkül repül...

ROSSZ UTON NEM RÁZ

mert a kocsinak csodálatos a rugó- zása...

A VÁROSBAN

a Buick jobban indit és gyorsit, mint bármely más kocsi és háza előtt mindenki csodálatát hívja ki.

GENERAL MOTORS gyártmány

MEGÉRKEZTEK AZ 1939-es BUICK MODELLEK ÉS MEGHIV- JUK, HOGY TEKINTSE MEG EZT A REMEK KOCSIT.

Kizárólagos elárusító:

LEONIDA & Co. BUCUREȘTI, BD. TAKE IONESCU 30-32
valamint annak fiókjai és ügynökségei az egész országban.

nem vesztette el lélekjelenlétét: a holttes- teket elrejtette a bárka orrában és esőkö- penyével letakarta őket. Aztán a halászok segítségével partra vitték a motorost, de nem kötötték ki. Az ár besodorta a ten- gerbe a két halott csónakkoporsóját és csak este fedezték fel a halászok a szörnyű gyilkosságot. A háromtagú társaság már a szomszédos faluban járt és egy parasztag- dánál kapott éjjeli szállást. A csendőrök álmukból verték fel őket. Haupt cinikusan beismerte rémtettét, de annak okáról ma- kacsul hallgatott. Kocsist megtörte a bün- tudat, egész testében reszkedett és nem tu- dott értelmesen válaszolni a csendőrök kérdéseire. A fiatal lány sirógörcsöt kapott és ő sem tudott felvilágosítást adni a sötét dráma háttéréről.

A hatóságok rejtély előtt állottak. Hiány- zott a bűn indítóoka, ez azonban Haupt örök titka maradt. Amikor át akarták ki- sérni őket az ügyészségre, Haupt rávette barátját, hogy próbáljanak megszökni. Fu- tásnak eredtek, de csak néhány lépést ju- tottak előre. Sortüz dördült el és a két fia- talember élettlenül összesett. Titkukat magukkal vitték.

A temesvári szülők és rokonok pedig két- ségbeesetten állanak a rejtély előtt. El sem tudják képzelni, hogy mi készítette a két fiatalembert a példátlan kegyetlenségi gyilkosságra, amelyért már meg is bűnhöd- tek. Talán nem is akarták megvégni az igazságszolgáltatás lassu menetét, amely minden bizonnyal fényt derített volna a ten- ger rémdráma sötét háttérére...

Egyre gyengül a bánsági fapiac

Temesvár, május 13. (Az Uj Kelet tud.) Az utóbbi időben a bánsági fapiacon újabb gyengülés tapasztalható. Az exportvé- kenyesség ugyszólván teljesen megszűnt, ki- zárólag a határmenti vagyonközösségek és az állami erdők exportáltak kisebb meny- nyiségeket. A raktárakban is kevés meny- nyiségű áru található, mert a gyenge tél következtében a kereslet erősen megcsap- pant. Legutóbb a kerületi vasutigazgatóság árlejtést hirdetett szükségleteinek kielé- gítésére és a beérkezett ajánlatok összmeny- nyisége mindössze 2200 vagon volt, holott

egy évvel ezelőtt hasonló alkalommal az ajánlatok összmenyysége 10.000 vagon- t ért el. Mindemellett a nagybani faárak 300 lejjel csökkentek, viszont a kistárolás- tók továbbra is 7-8000 lejes árak töre- dékeit kénytelenek fizetni a mindennapi forgalomban. A bánsági faexport fellen- dülését szakkörökben a román-német gaz- dasági egyezmény megvalósításával kap- csolatosan kombinálják, ez az eset azonban nyilvánvalóan csak az állami erdőkre és a vagyonközösségek faállagára vonatkozhatik majd.

Öfelsége ötmillió, Mihály vajda 500 ezer lejt adományozott a nemzetvédelmi alapra

Megható lendülettel folyik az egész országban az adakozás a nemzetvédelmi alapra

Bucuresti, május 13. Károly király öfelsége levelet intézett Armand Calinescu miniszterelnökhöz és hadügyminiszterhez. Az uralkodó rámutat arra, hogy midőn a polgárok legszegényebbjét is hozzájárulnak a nemzetvédelmi alaphoz, természetesen maga is ki akarja venni részét ebből az akcióból.

A levéllel egyidejűleg öfelsége ötmillió lejt juttatott el a miniszterelnökhöz.

Másrészt Mihály vajda trónörökös ugyancsak levélben hozta Calinescu miniszterelnök tudomására, hogy 500 ezer lejjel járul hozzá a nemzetvédelmi alaphoz.

A Timputul mai vezércikke kifejti, hogy a tisztviselők egy csoportjának kezdeményezésére, akik az első adományt ajánlották fel a hadfelszerelésre, megható lendülettel érkeznek az ország minden részéből a nagy és

kis adományok. Mindenki saját ereje szerint járul hozzá a fegyverkezési mű siettetéséhez. A szerény elemiskolai tanulótól kezdve, aki „vitéz hadseregünknek ajánlotta fel 50 lejnyi megtakarított pénzét” a kosárfonóig, aki 200 lejt adott a hadsereg számára, az ország összes polgárai válaszoltak a hazafias kiáltványra. Az idők nem tűrnek késést, vagy kerülgetést, — folytatja a lap. Ilyen körülmények között, amikor a veszély az ajtó előtt áll, a nemzet erőfeszítéseit meg kell tisztáznunk. Öfelsége kezdeményezése, akinek magas gondoskodása a hadsereg felszerelése érdekében annyira kielégítő eredményeket hozott, ezáltal hasznos visszhangra talál. A technikai erőfeszítések, amiket napról-napra végez Calinescu a kormány és a nemzetvédelmi minisztérium vezetőhelyéről, a közönség közreműködésével támogatásra és általános csatlakozásra találnak.

Junius elején Berlinbe megy az olasz király és császár

Ciano május 20-án érkezik a német fővárosba

Róma, május 13. Beavatott helyről származó közlés szerint az olasz király és császár, Umberto trónörökös és velük egyidőben Pál jügoszláv kormányzóherceg junius első hetében hivatalos látogatásra Berlinbe érkeznek. A Havas híradása szerint Ciano gróf május 20-án érkezik Berlinbe a német-olasz katonai és politikai egyezmény aláírására.

Ugyancsak Berlinből jelentik, hogy Németország rövidesen kereskedelmi szerződést köt Spanyolországgal a román-német gazdasági egyezmény mintájára.

Róma, május 13. (Rador). Göring Livornóban partraszállt és különvonattal Németországba utazott.

A japán kormány ma foglal állást az európai eseményekkel kapcsolatban

A japán flotta bombázta Csunking városát

Tokió, május 13. Hiranuma báró japán miniszterelnök szombat este vacsorára hívta meg a kormány összes tagjait. Jólétesült körökben tudni vélik, hogy a miniszterelnök ez alkalommal nyilatkozni fog az európai események alakulásáról, majd felhívja a minisztereket, hogy ismertessék véleményüket afelől, milyen magatartást tanúsítson Japán ezen eseményekkel szemben.

A japán tengerészeti minisztérium közleménye arról számol be, hogy a japán flotta sikeresen bombázta Csunking városát. Másrészt Sanghajból jelentik, hogy japán repülőgépek megtámadták a Sialing folyam balpartján létesített kínai katonai berendezéseket és léghátrító tüzérőket. Ugyanakkor a japán repülők bombázták a kínai kormány székhelyét is.

Potemkin lesz a népszövetségi ülészak elnöke?

Szeptember 11-re hívták össze a Népszövetség közgyűlését

London, május 13. (Rador). A Daily Express híradása szerint Potemkin fogja a népszövetségi tanács ülését a szovjetet képviselni. Egyébként öt akarják a május ülészak elnökévé megválasztani.

Genf, május 13. A népszövetségi tanácselnök felkérésére Avenol főtitkár szeptember 11-re hívta össze a Népszövetség közgyűlésének 20-ik ülészakát.

Módosítják a mezőgazdaság támogatására vonatkozó törvényt

Betiltották a lókvitelt. Kik szavazhatnak a választásokon?

Bucuresti, május 13. A földművelésügyi minisztériumban szakbizottság dolgozik a mezőgazdaság támogatására vonatkozó törvény módosításán.

Petre Andrei nemzeti nevelésügyi miniszter dekrétumot készített az egyetemi tanárok szövetségének megalakítására.

A Hivatalos Lap mai számában rendelet jelent meg a lókvitelt betiltására.

A fővárosi lapok emlékeztetnek arra, hogy a választásokon csak azok a román állampolgárok (nők, férfiak) szavazhatnak, akik betöltötték 30-ik életévüket, irástudók (tekinthetnek nélkül arra, hogy iskolai bizonyítvány felett rendelkeznek-e vagy sem) és az alkotmányban foglalt három foglalkozási ág egyikében foglalt három foglalkozási ág egyikét gyakorolják: mezőgazdaság és kézműves-

ség, kereskedelem és ipar, értelmiségi foglalkozások. A 17 és 18-ik szakaszban felsoroltak, alkalmatlanság, vagy méltatlanság miatt sem szavazhatnak.

Constantinescu pénzügyminiszter újabb találkozása Mussolinivel

Róma, május 13. Mihița Constantinescu román pénzügyminiszter szombat délelőtt megtekintette a római világkiállítás előkészítési munkálatait. Mussolini szombaton fogadta kihallgatáson Constantinescu pénzügyminisztert.

Tudnivalók a cégfelírási postaküldeményekről

A postagazgatóság közli: Az 1939. április elsején életbeléptető új postatartási előírja, hogy a postaküldemények borítékján nyomtatott reklámok, vagy vignetták csak abban az esetben szerepelhetnek, ha a megfelelő illetékeket is lerójják, illetőleg ha a feladó ilyen küldeményekre a postánál előfizetett. Ellenkező esetben az ilyen küldeményt a címzettnek két lej illetéktől rójják meg. A reklámilleték lefizetése nélkül a küldeményező a borítékra csak egyszerű címet jelölhet meg (név, uca, házszám, helység, telefonszám, postafiók, távirati cím, esetleg postacsekk-számla és a kereskedelmi cégjegyzék száma.) Ezek a megjelölések a levelek, küldemények bármely részére nyomtathatók, rendes latin betűkkel, kizárólag román nyelven. Minden, a fentiekben kívüli szöveg reklámnak tekintetik, így például fiókok felsorolása, védjegy, művészi betűkkel nyomott cégfelírás, rajz, színes keret, érme, figurák, stb. A más, mint román nyelven nyomtatott szöveget ugyancsak reklámnak tekintik.

Hétnapos tavasi GYÓGYKURA a Püspökfürdő-ben

Oradea mellett

Viktoria Hotelbe	Lei 950.—
Transilvania "	" 1190.—
Dacia "	" 1330.—

A hétnapos kurában bentfoglaltatik napi báromszi 6-11 óra szerinti étkezés, szoba, gyógy- vagy fürdő!

Ha reumában szenved, vegye most igénybe a kurát. A fenti árak június 15-ig meghosszabbíthatók.

Harmincezer német érkezett Danzigba

Fegyvereket és hadianyagot szállítanak a németek repülőgépeken a szabadvárosba

PARISZ, május 13. (Rador). Egyes francia lapok szerint nagyszámu német érkezett Danzigba. A Figaro 30.000-re teszi számukat. A lap szerint az utolsó 10 nap alatt repülőgépeken nagymennyiségű fegyvert és hadianyagot is szállítottak Danzigba. A l'Oeuvre csak 4500-ra becsülte a turistaként Danzigba érkezett birodalmi németek számát.

Bonnet francia külügyminiszter nagy beszéde Southamptonban az újjászületett Franciaországról

Újabb bizalmi szavazat Daladiernak. Rádióbeszéd az új francia kölcson kibocsátása alkalmából

Párizs, május 13. Bonnet külügyminiszter ma repülőgépen Angliába utazott.

A francia külügyminiszter Southamptonban résztvevett az Alliance Francaise angol föderációja által rendezett diszebeden és pohárköszöntőjében többek között a következőket mondotta:

„Az önök küldetése ma különösen könynyű. A mai Franciaország valóban megéremli, hogy a határon túl is tiszteljék és szeressék. Elmondhatják mindenütt, hogy milyen lendülettel valóstítottuk meg a nemzet újjászületését. Egyesek azt hitték, hogy a francia nemzet a sors kényekedvére bizni magát. Ezek tévedtek. Mindössze annyit történt, hogy Franciaország figyelme a szociális művek, a béke művei felé fordult. hogy mennyire nem akarja magát sorsára bízni, azt misem bizonyítja jobban, mint gyors magárabredése. A földeken, a gyárakban, a határokon, a birodalomban, a fővárosban, mindenütt az összes franciák egyetlen gondolatban forrnak egybe: hogy szolgálják a hazát. A világon mindenütt mindenkinek kell ezt ismernie. Az embereknek tudniok kell, hogy Franciaország amilyen igazságos, éppoly hatalmas és milyen békés, éppoly határozott is.”

Bonnet ezután az angol-francia együttműködést méltatta. Anglia és Franciaország meg akarják védeni birodalmaikat és a népeknek, amelyeknek védnökségét magukra vállalták, lehetőséget kívánnak adni arra, hogy függetlenségben, biztonságban és méltóságteljesen éljenek, mert enélkül az emberi élet elveszti értelmét. Ezen eszmények erkölcsi kisugárzása sohasem volt a világban oly erős, mint most, mert minden gondolkodó ember tudja, hogy saját személyes ügye fűződik e két birodalom megmentéséhez, amelyeknek népei meg akarják akadályozni kifelé az uralmi törekvéseket, miután befelé a tirannizmus megannyi formáját győzték le.

Párizs, május 13. Daladier miniszterelnök nagyszabásu kamarai vitája után a

kormány részéről felvetették a bizalmi kérdést, mire a parlament 375 szóval 135 ellenében bizalmat szavazott a kormánynak.

Hétfőn bocsátják ki az új francia belső kölcson

Párizs, április 13. A pénzügyminiszter pénteken este kiáltványban fordult az ország lakosságához, jegeyzen az 1939 évi kölcsonre, amit hétfőn bocsátanak ki. Rádióbeszédében a pénzügyminiszter kihangsúlyozta a frank szilárdságát és azt a tényt hogy az utolsó hat hónapban a francia állami alapok 13 százalékkal emelkedtek. A kölcson által Franciaország még erősebbé fog válni és Európa sorsát illetően sok mondanivalója lesz.

A francia szenátus külügyi bizottságának elnöke a román-francia barátságról

Párizs, május 13. Tatarescu román nagykövet tegnap résztvevett a latin szövetség 200 résztvevővel rendezett dezsónéjén. Berenger, a szenátus külügyi bizottságának elnöke a pezsgőbontásnál meleg hangon emlékezett meg Franciaország és Románia baráti kapcsolatairól, amelyek az utóbbi időben rendkívüli módon megerősödtek. Nagy meglepéssel emlékezett meg arról, hogy Tatarescu személyében Románia olyan első nagykövetet küldött Franciaországba, akit ott a legteljesebb tisztelet övez. Beszéde végén II. Károly király öfelségét és a román népet éltette. Tatarescu nagykövet válaszában megköszönte a meleg üdvözlő szavakat és hasonló szívéllyességgel válaszolt.

Ekszereket lopott a multimilliomos sörgyáros fia. Bucurestiből jelentik: Az Informația szerint a chisinaui rendőrség letartóztatta Itzhoc Bellist, a multimilliomos sörgyáros fiát, aki egy barátjával közös ismerősüktől ekszereket lopott és azokat eladta. Az eset nagy meglepetést keltett.

SPORT

Összehívták a Romániai Makkabi Szövetség végrehajtó-bizottságát

Az ülés május 21-én Bucarestben lesz.

Cluj, május 13. (Az Uj Kelet tud.) A Romániai Makkabi Szövetség országos végrehajtó-bizottságát, amelyet az egyes tartományok elnökei alkotnak, május 21-ére, vasárnapra Bucarestbe ülése hívta egybe Weinberg-Verea Róbert, a szövetség országos elnöke. Az ülés napirendjén mind olyan kérdések szerepelnek, amelyek a romániai zsidó sport létével és fejlődésével összefüggnek. Igen fontos napirendi pontját képezi az ülésnek az új testnevelési törvény, valamint a jogiszemélyiség elnyerésének kérdése.

Az ülésen Erdélyi zsidó sportját Weisz Ignác, az Erdélyi Makkabi Szövetség elnöke fogja képviselni.

Mi lesz ma?

A) liga:

Bucuresti: Sportul Studentesc—Ripensia, játékező Ceauzeanu. Rapid—FC Carpați, játékező Iliescu.

Arad: Gloria—Juventus, játékező Rusu. Kolozsvár: Victoria—Venus, játékező Ionescu Topé.

Resica: UDR—Tricolor, játékező Moraru.

Temesvár: Kinizsi—AMTE, játékező Kroner Piky.

B) liga:

Temesvár: TMAC—Minerul, játékező Grutescu.

Gyulafehérvár: Unirea M. V.—Jiul, játékező Mocian.

Craiova: Crai Iovan—Rovine Grivița, játékező Vuia százados.

Nagyszombat: HTV—Sodronyipar, játékező Cozma.

Nagyvárad: Crisana—Olimpia, játékező Marita.

Marosvásárhely: Mures—Monopol, játékező Bozdean.

Constanța: AS Constanța—Dacia Unirea, játékező Zamfirescu.

Braila: Franco Romana—ACFR, játékező Ghebercoff.

Bucuresti: Turda—Makkabi, játékező Tănase.

Ploesti: Prahova—Unirea Tricolor, játékező Stanciu.

Iasi: Victoria CFR—Sporting, játékező Protopenescu.

Tighina: Traian—Gloria CFR, játékező Vladovici.

Galati: DVA—HLA, játékező Deciu.

Chisinau: Mihai Vietazul—Textila, játékező Cucias.

Mi újság a sportvilágban?

Befejeződtek a Kentish-Kupa küzdelmei a belga, francia és angl hadsereg labdarúgó-csapatái között. A Kentish tábornok által alapított díjat ezidén Belgium nyerte. A három torna sorsa a brüsszeli Heysel-stadion gyepeén dőlt el, ahol Belgium katonái 6:0 arányban győztek az angolok ellen. Érdekes, hogy a belgáknak pontosan 6:0-ra kellett győzniük, hogy a díjat megnyerhessék, mert a franciák 5:0 arányban győztek Anglia ellen, a belga-francia mérkőzés pedig Párizsban 0:0-ra végződött.

Gabriel Marinescu tábornok, a labdarúgó-szövetség elnöke, ugy intézkedett, hogy a nemzetközi válogatott mérkőzések tiszta bevételéből 30 százalékot tartalékolni kell és az így begyűlt összeget felvévenként egyforma arányban kell felosztani az A) liga 12 csapata között.

Tulságosan vérmes embereknél, kiváltképp akiknél az igen nagy nedvesség mindenféle kellemetlen tünete, mint gyors elfáradás, elbágyadás, a teltség érzete, gyakran jelentkeznek, kitűnő hatással szokott járni, ha néhány hétig naponta reggel, éhgyomorral egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet isznak. Kérdezze meg orvosát.

A temesvári Kadima futbalcsapata május 10-én Bucaresti vendége volt, ahol a Makkabi csapatával mérte össze erejét. A Kadima kitűnő játéka révén a mérkőzés 2:2 arányban döntetlenül végződött. A féjdőben a Kadima 1:0-ra vezetett.

A magyar labdarúgó-bajnokság mai mérkőzései a következők: Ferencváros—Elektromos, Budafok—Hungária, Phöbus—Zugló, Taxisok—Szolnok, Bocskai—Ujpest, Kispeszt—SSE.

SZÍNHÁZ-FILM-MŰVÉSZET

Vasárnap este zárul a színházi évad

Ma, vasárnap este bucsuzik el a közönségtől színházunk együttese, hogy Erdély és Bánság többi városaiba is elvigye azt a magas igényű színházi kultúrát, amely a kolozsvári színházat jellemzi. Valószínűleg csak a nyár folyamán, a tervbevet szabadtéri előadások előtt tér haza rövid utóéjszaka az együttes.

Vasárnap háromkor az évad legnagyobb vigjátékiskere, a

FRANCIA SZOBALÁNY

kerül színpadra utoljára, olcsó helyárakkal.

Csütörtökön megnyílik a Thalia Mozgó

— A színházi együttes távolléte alatt elsőrendű premier mozgó működik a színház épületében —

Cluj, május 13. Mint értesülünk, a színház utolsó nyári turnéja alatt nem aluszak ki a Szinkör lámpái, mert a Thalia sajtó kezelésében ismét megkezdte működését a Thalia-mozgó. Az utóbbi években tudvalevőleg csak repriz-műsorokat játszott a Szinkör-mozgó, most azonban ismét a pár év előtti elsőrendű színvonalu, csupa kimagasló értékű premierfilmeket és legújabb híradókat játszó mozgószínház fog működni a színház épületében.

A megnyitó előadás csütörtök délután három órakor lesz. A francia filmgyártás egyik legújabb, kitűnő alkotása, a Vihar Ázsia fölött című filmudjondkor kerül színpadra, amelynek izgalmas, fűtött atmoszférája, rohanó és

A vasárnap délután hatórás és az esti bucsuelőadások műsorán a

MEGSÉRTETTÉK A MINISZTERIUMOT című zenés vigjáték-udjondság szerepel, amely az évad egyik legnagyobb meglepetése. Régen látott a közönség kedvesebb darabot, izlesebb előadást, pompásabb muzsikát, mint ebben a remek zenés vigjátékban.

Itt írjuk meg, hogy színházunk távolléte alatt sem szünetelnek az előadások a színházban: csütörtökön megnyílik a Thalia premiermozgó, színházunk saját kezelésében és jobbnál jobb új filmeket fog vetíteni, amelyeknek ismertetésére holnap visszatérünk.

mégis emberi cselekménye, a pompás ázsiai felvételek, nemkülönben Conrad Veidt, So-sua Hajakawa és társaik közreműködése adja meg a slágerminőségét. A Vihar Ázsia fölött levetítése előtt a legújabb Fox és Metro híradókat forgatja a mozgószínház, amely a nagy nyugati metropolisokkal egyidőben számol be így hetenként a világeseményekről.

A következő film: Zoro, az ostoros ember, amely a néma filmek korában a legnagyobb filmsikernek számított Douglas Fairbanks hatalmas kalandfilmjei között s most hangosfilm alakban pünkösdkor kerül a kolozsvári közönség elé.

HETI MÚSOR:

Vasárnap d. u. 3: Francia szobalány. (35-öd-ször. Olcsó helyárakkal.)

Vasárnap d. u. 6: Megsértették a minisztériumot.

Vasárnap este 9: Megsértették a minisztériumot. (A tavasz évad záróelőadása, az együttes bucsuja.)

A SELECT MOZGO MUSORA:

Halálbrigád. Végig izgalmas, fordulatos film a jövő háborújáról, főszerepekben: Neil Hamilton, Madge Evans.

AZ URANIA MOZGO MUSORA:

Hóféherke és a hét törpe. Walt Disney tündérien szép színes rajzfilmje, eredeti angol változatban a legjobb amerikai énekesekkel.

APRÓHIRDETÉSEK

Szavanként 2 lej, legkisebb apróhirdetés 20 lej. Állástkeresők, üdülőhelyek és fürdők hirdetései, továbbá elveszett, eltűnt tárgyak miatti hirdetések szavanként 1 lej. Apróhirdetéseket csak az előfizetés mellett közöljük. Jelégés levelekre, megkeresésekre csak válaszbélyeg ellenében válaszolunk és csak portóztott leveleket továbbítunk.

Kirándulók! Felvágottak, sajtok, huskonzervek megbízható prima minőségben „Pardess” bodegában.

Butorozott szoba kiadó két urinének fürdőszobával. Cim: „Pardess” bodegában.

Könyv-papír és játékereskedés erdélyi nagyobb városban átadó. Cimeket „Biztos megélhetés” jelégere kiadóhivatalunk továbbít.

Butorszállítást, csomagolást Bucarestben szakszerűen teljesít helyben, vidékre, külföldre butorszállító-kocsiban, liftvanban is. Mander, Calea Mosilor 23. Telefon 4-05-41.

Üzemnek, vagy raktárnak megfelelő helyiség kiadó. Str. Cernaui 36. Wertheimer.

Intelligens, házas, vallásos, gyermekszertető zsidó lány jobb zsidó családnál alkalmazást keres. Cim: Poste-Restante Targu-Mures „Megbízható 35” jelégere.

500.000 lejjel betársulnék jömeneteli üzlethez, iparvállalathoz, közreműködéssel. Jobb képviseletet átvénnek. Teljes kimerítő ajánlatot kérek „Kereskedő” jelégere az Uj Kelet fiókiadóhivatalához Oradea, Str. Millerand 4. szám.

Kimondottan vallásos zsidó nő megismerésnek kerestetik ort. kóser étterem részére, hol a konyhai teendőkben is segíkeznie kell. Vidéki is számításba jöhet, ki igazolni tudja az ottani rabbi által megbízhatóságát. Cim: Blokszenheim S. rabbi Cluj, Tudor Vladimirescu uccai templom udvarán.

Kereskedők, iparosok kötelező könyvelését jutányosan vezeti autorizált könyvelő. Cimeket a kiadóba kérem.

Azonnalra kiadó irodának vagy lakásnak 2 szoba, előszoba, konyha földszinten. „General” Iorga 3.

Szoba, elő- és fürdőszobás garzonlakás és szoba, hall, elő- és fürdőszobás garzonlakás új villában a Sétatéren, Str. Gelu 2 kiadó.

Szesszszakmában, likörgyártó distillatori mesterkönyvelő (ipari vegyszertben is), többéves gyakorlattal, érettségizett fiatalember, autorizált könyvelő, változtatna (átmenetileg másszakmából). Ajánlatokat „Esetleg benősülés jelégere a kiadó továbbít.

Gyapjukásmirlobogók, ugyszintén strájerlobogók, szántártó, egybeszövőtt színekkel, különböző méretekben kaphatók. Fabrica de Basmale Schul, Cluj, Str. Salcám No. 27.

Tanárt keresek, ki az angol vagy német nyelvet tökéletesen bírja. Válaszokat ármegjelöléssel a kiadóba „Perfekt” jelégere kérek.

Orvosok mondják:

A SULFAMYL-kénpuver tökéletes összetételénél fogva kiünő eredménnyel helyettesíti az összes pudereket.

Minden javítható! Ne dobja el! Kíégett villanykörtéjét megjavítja Aladdin. Forduljon hozzá bizalommal. Memorandului 13.

Kiadó ujonnan festett két szoba, konyha és mellékhelyiség. Regele Ferdinand 101.

Izolálások lehűlés vagy felmelegedés ellen épületeknél, gőcsöveknél Marko Cluj, Regele Ferdinand 43.

Férjhez adnám leányomat jómódu 30-32 éves fiatalemberhez. Hozomány 200.000 lej. Válaszlevelet a kiadóba „Önálló” jelégere a kiadóba kérek.

TAVASSZAL...

...sokat tartózkodik Ön a szabadban. Bőrének tehát szüksége van egy biológiai krémre. Csak a CANDIDE krém tartalmaz cholesterint ásványanyagokkal összekötve, ami a bőrt táplálja és fiatalítja.

A ROYAL MOZGO MUSORA:

Mai kezdettel vetíti minden idők legnagyobb 2 részes dzsungelfilmjét 1 előadás keretében a közönség általános óhajára: Jungle Jim. Eddig nem látott izgalmas dzsungelfilm, eredeti felvételekkel. Kalandok és élet-halálharok a dzsungelben. Ilyen dzsungelfilm még nem látott. Előadások 3.20, 6.20 és 9.30.

RIO MOZGO MUSORA:

Ma 3, 6 és 9 órakor! Két sláger! Egy helyár! I. A kereset jegyében. Monumentális rendezésű filmsláger. Fősz.: Claudette Colbert, Elisa Landi és Frederic March. II. A kis kapitány. Shirley Temple legbájosabb filmje. Partnerel: Guy Kibbee és Slim Summerville. III. Journal.

A CAPITOL MOZGO MUSORA:

A csábító. Ohnet világhírű regénye filmen. Serge Panine. Színhely: Cote d'Azur. Montecarlo, Nizza, Cannes. Főszereplők: Francoise Rosay, Pierre Renoir, Troubetzkoy orosz nagyherceg.

Megbízható, jó szakácsnőt keres kóser restaurant. Goldstein Bucuresti, Str. Azilul de Noapte 12.

Temesvári kereskedők és kisiparosok figyelmébe! Contabil Autorizat jutányos áron vállal a már meglevő könyvelései mellett további órákonyveléseket. Telefon szivességből: 16-65.

Fekete ebédő jókarban eladó. Székely. Regele Ferdinand 53.

Ingyen adok felvilágosítást poloskairtásra, amennyiben címét közli velem. Deák mérnök P. Uniri 7.

Intelligens, vallásos barna lány benősülésre vallásos, alkalmas élettársat keres. Cim a kiadóban.

Nagyobb fehérműzem, garanciaképes. Hei képviselőket keres Sibiu, Brasov, Targu-Mures és Timisoara városokban. Cim a kiadóban.

Jókarban levő gyertyagépeket, minden nagyságot, alkalmi vételként keresek. Cim: Leopold Fischer Fabrica de lumânari Storojineț, Str. Dr. Sytonchi 26. Bucovina.

Vennék 2-3 lakásból álló jókarban levő házat. Ajánlatokat ármegjelöléssel „Azonnal fizetek”. Ugnökök kizárva.

127-al keresek összeköttetést. Cimeket kérek „Mazel” jelégere a kiadóba.

Mérlegképes könyvelő, évtizedes gyakorlat, perfekt német-magyar levelező. román tudással, vállal jutányos díjazás mellett órákonyvelést. Érdeklődni „Megbízható” jelégere a kiadóhivatalba, esetleg telefonon Cluj 35-17 számmal.

Kiadó kertés villában különbejáratu butorozott szoba fürdőszobával. Schwartz, Maloasa 7.

Kanadába kívándorolni szándékozó részére „Komoly válasz” jelégere levél van az Uj Kelet kiadóhivatalban. Kérem átvenni.

Azonnal kiadó 3 szobás komfortos, szép napos lakás új házban. Str. Cavin 16. (A református kórház mellett.)

Az el...
a neu...A látvány...
oly...

Newyork, május csodája, sőt ennél kesége a newyork nem volt az Egy nyal arányaiban é kiállítás és pazar csodálatos párizsi állítás területére nyomon önkéntelen okozta felkiáltás:

Amit ész, izlés tázia adhat, az it pó, ahogyan kész munkások „amer dolgoztak, mert vezeték ügyeltek, san kész, mert s denkinék jól jön tek nincsenek t sokra és nemzet idejére elkészülte többé került, mi pénz azonban ne mokban.

Szerele

A Szovjet pav Parisban, impoz cia kiállítás csa keces, Anglia é tásos épületeket tetszik a román kis márványpala a román turiszt tetően mutatja cseit és természet gyar pavillon motívum. A hel étterem és a kö a földszinti kiáll kecskeméti bara tek az italt küll Érdekes dolgoka ról. A pályázat egy férfiet és eg szeegezetve egy pavillonját. A g az építésznöt. A mást. Elutazásu világkiállítás a n solyog, a férfi f Állandóan karon rül. Nagyon bol

A kiállítás tu ban az óriásgön rütlentül sudár T pát akarja élénk szimbólumnak ember, aki ne s tikus látványba, lete nyujt. Az építészszenije, kívül-bellül egya épületet, amely jövő lakóháza z mindenütt csup gyalogjárók ut mig lenn a föl hannak az autó van szabva. Ni táncterme, vag olyan nagy len épületnek bár szinte az égig írni a süppedő művészi szépsé teremben fal, zési tárgy cs sárgaréz, a har Kitűnő reklám iparnak.

Van itt elvar

legalább is ugy Sötétké világ magasságban a fal rejtett nyíl hogy egy Well me előtt, mert járnak. Valam kezében csak felé láthatatlan járkálnak a he

A zsi

Az első helyszíni tudósítás a newyorki világkiállításról

A látóvalók, művészi szépségek és fantasztikus elképzelések olyan tömegével fogadja a kiállítás az embert, amilyen eddig nem volt a világon

Newyork, május 13. Egész Amerikának a csodája, sőt ennél is több — a nemzeti büszkesége a newyorki világkiállítás. Ilyen még nem volt az Egyesült Államokban. Tulajdonképpen arányaiban és méreteiben minden eddigi kiállítás és pazarabb, gazdagabb a múlt évi csodálatos párizsi világkiállításnál. Aki a kiállítás területére lép, annak száján léptenyomon önkéntelenül kiszalad a meglepetés okozta felkiáltás: Ez Amerika!

Amit ész, izlés, szorgalom, tudás és fantázia adhat, az itt mind együtt van. A tempó, ahogyan készül, nem volt amerikai. A munkások „amerikáztak”, vagyis lassabban dolgoztak, mert órabért kaptak, a szakszervezetek ügyeltek, hogy ne legyenek hamarosan kész, mert sok a munkanélküli és mindenkinél jól jön a kereset. A szakszervezetek nincsenek tekintettel kitűzött terminusokra és nemzeti büszkeségre. Azért mégis idejére elkészültek mindennel, csak éppen többre került, mint amennyibe tervezték. A pénz azonban nem számít az Egyesült Államokban.

Óriási méretű hidon keresztül lehet a kiállítás területére lépni. Mondani is felesleges, hogy a napnak minden órájában az autók és gyalogosok beláthatatlan tömege hömpölyög a hidon. Elképzelhetetlenül nagy a forgalom, a newyorki rendőrök azonban mesterei a közlekedés észszerű irányításának. Semmi torlódás, zavar, vagy baleset. A tilost és szabadot jelző automatikus lámpák idejében gyulnak fel és alszanak ki, hosszú kocsisorok másodpercek alatt állnak le. Minden európai államnak van pavilonja. Külön kiállítási csarnokot épített Csehszlovákia és Albánia, a két függetlenségét veszített állam egyben propagandacélra is felhasználja kiállítási épületét. Ha valaki aziránt kérdezősködik, hogy hány európai ország szerepel a világkiállításban, jellegzetes amerikai humorral ezt a választ hallhatja: plusz kettő. Európán kívül Közép- és Dél-Amerika, Afrika és Ázsia, sőt a távoli Ausztrália is szerepel, amnyit itt a pavillon, hogy napok kellenek, amíg az ember mindegyiket bejárja. És mindegyik szép, mindegyik művészi.

Szerelem hozta létre a görög pavillont

A Szovjet pavillonjai ezuttal is, akárcsak Párizsban, impozáns méreteivel hat, a francia kiállítási csarnok végtelenül izléses és kecses, Anglia és Kanada egyszerű, de határozatos épületeket emelt. Mindenkinél nagyon tetszik a román pavillon, amely valóságos kis márványpalota és elsőrangú propaganda a román turisztika érdekében, mert szemléltetően mutatja be az ország gazdasági kincsait és természeti látványosságait. A magyar pavillon természetesen csupa magyar motívum. A helyiség emeleti részén van az étterem és a körbenfutó folyosóról leláthatni a földszinti kiállítási termekbe. A tokajit és kecskeméti barackot rövidesen megkedveltek az italt különben is szerető amerikaiak. Érdekes dolgokat mesélnek a görög pavillonról. A pályázaton két tervet fogadtak el: egy férfit és egy nőt. Kettőjük tervét összegegyeztetve építették fel a görög nemzet pavillóját. A görög építész feleségül vette az építésznot. Azelőtt nem is ismerték egymást. Elutazásuk előtt esküdtek meg és a világkiállítás a nászutjuk. A nő szöke és mosolygós, a férfi fekete és magas. Szép pár. Állandóan karonfogva járnak alkotásuk körül. Nagyon boldogok.

A csoda

A kiállítás tulajdonképpen csodája azonban az óriásigómb, a periszfér és a valószínűtlenül sudár Trylon, mindkettő a jövő képét akarja elénk vetíteni és amerikai nemzeti szimbólumnak kell őket tekinteni. Nincsen ember, aki ne szédülne bele abba a fantasztikus látványba, amit a General Motors épülete nyújt. Az Egyesült Államok 1. számú építészeti mester, Mr. Bell Geddes tervezte a kívül-belül egyaránt hihetetlenül tüneményes épületet, amelynek neve: a jövő városa. A jövő lakóháza zártformájú épületkolosszus, mindenütt csupa virág. A jövő uccáján a gyalogjárók útja emeletmagasságban van, míg lenn a földön pompás zöld gyepen rohannak az autók. Minden hatalmas méretűre van szabva. Nincsen Európának olyan óriási táncsterme, vagy hangversenyterme, amely olyan nagy lenne, mint ennek a gigászi épületnek bármelyik terme. A menyezet szinte az égig ér. Külön tanulmányt lehetne írni a süppedő szőnyegek sokféleségéről és művészi szépségéről. Az egyik ilyen nagy teremben fal, korlát, szék és más berendezési tárgy csillogó vörösréz, a másikban sárgaréz, a harmadikban más értékes anyag. Kétféle reklám az amerikai fém- és faiparnak.

A jövő városa

Van itt elvarázsolt kastély is, az ember legalább is úgy érzi, mintha ide került volna. Sötétkék világítás szűrődik ki egy méter magasságban a föld felett valamilyen fekete fal rejtett nyílásából. Az ember azt hiszi, hogy egy Wells-regény elevenedik meg szemé előtt, mert a látogatók felső test nélkül járnak. Valamilyen furcsa világítás következtében csak a lábukat látni, deréktól felfelé láthatatlan a test. Törzsméltó lábak járkálnak a helyiségben.

A legnagyobb élmény azonban mégis a kérek terem, amely valójában óriási forgószinpad, a falak mentén körben kényelmes karosszékkel. A terem közepén miniatűr város, természetesen tündérien megvilágítva: ez a jövő városa. Izlésesen és arányosan elosztva tavak, folyók, parkok, szökőkutak, üzletházak, középületek, Norman Bell Geddes, az elsőszámú építészcsodálatos elképzelése. Az ember elhelyezkedik a karosszékben, az lassan körbenforog, hogy a csodaváros minden pontját egyformán lehessen látni. És amíg a fotójük forognak, a támlába rejtett mikrofon a fülebe dúrduzolja a különböző tudnivalókat. Minden nézőnek mást sug a fülebe, mert minden néző más és más részletet lát maga előtt ugyanazon időben. Ennél praktikusabbat el sem lehet képzelni. Csak az a kár, hogy a láthatatlan szpiker angolul beszél és nem mindenki ért angolul, aki eljött a kiállításra.

Még a bíróság is...

Newyorki elképzelhetetlenül büszke a kiállításra. A nagy város nyolcmillió lakosának keblét duzzasztja a nemzeti öntudat. Minden autón, minden épületen, üzleten, vendéglőn és más helyen kis zászló, vagy tábla van a felirattal: Isten hozott a kiállításra. A metropolisban csupán egyetlen ember, bizonyos J. William vonakodott autójára kifüggeszteni a táblát: „New-York World's Fair 1939.” Az mondotta, hogy a kiállítás neki nem imponál, mert az magánvállalkozás, tehát nem csinál neki saját autóján reklámot. Bíróság elé került az ügy, amely ítéletében kimondta, hogy J. William köteles a rendszám mellett a táblát is autójára tenni, mert bár a kiállítás magánvállalkozás, olyan nagy államérdek fűződik annak sikeréhez, hogy minden amerikai állampolgárnak kötelessége a sikert elősegíteni.

Külön tudósítást lehetne írni a páratlanul elegáns és gyönyörű nőkről, akik soha nem látott ruha- és kalapalkalmakban pompáznak a kiállításban. Ezeknek a nézésébe is beleszédülhet az ember. Csak mint érdekességet érdemes megemlíteni, hogy Amerikában idén orgonallá szűnt a divat, amihez állandó mosoly is jár.

Egy elvitatlanul: Newyork valóban világcsofát adott 1939-ben...

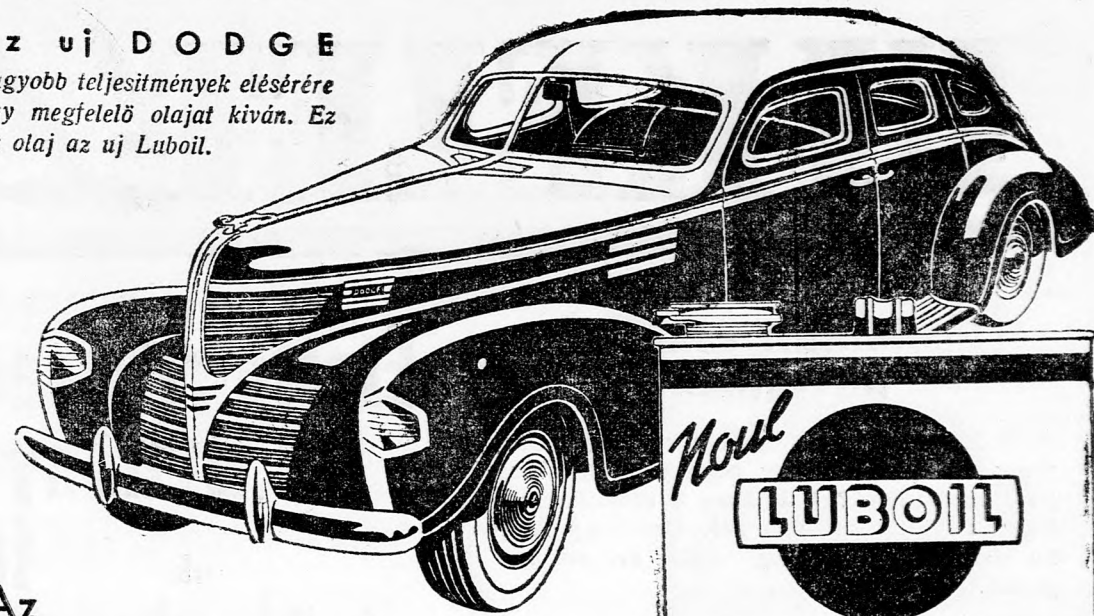
Hol száll meg TIMISOBAN?

A CARLTON-SAVOY szállókban
a város szívében.

Minden vonatnál autobusz várja, viteldíj: 10 lej. Szobaárak utazók részére 98-125 lejig mindennel együtt.

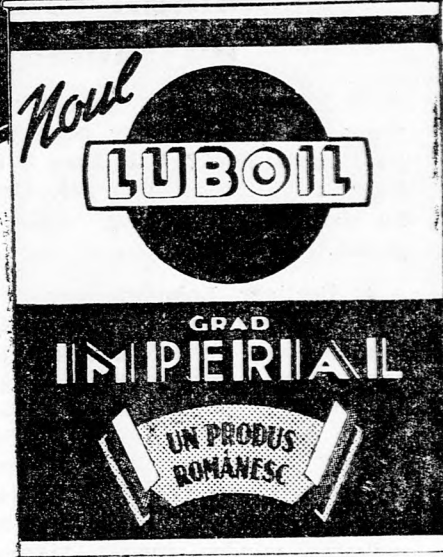
Az új DODGE

nagyobb teljesítmények elérésére egy megfelelő olajat kíván. Ez az olaj az új Luboil.

Az egész világ meggyőződött az UJ LUBOIL minőségéről

Az új Luboil az az olaj, amelynek megvalósítását hosszú laboratóriumi kísérletek után a Societatea Unirea válogatott román nyersolajokból tervezte. Az ország, amelynek óriási petroleumforrásai vannak, kénytelen kiváló minőségű olajokat külföldről behozni. Ebből a tényből indult ki a Societatea Unirea és megoldotta a problémát olyan módon, hogy egyenrangú, de sokkal OLCSÓBB román olajat kreált, amely NEM FIZET VÁMOT és NINCS ALÁVETVE a KONTINGENTÁ'ASNAK.

Ugy külföldön, mint itthon vizsgálatoknak vetették alá és az új Luboil ragyogó sikert aratott és bebizonyította, hogy kiváló minőségű olaj és ezzel megteremtette a lehetőségét annak, hogy Románia, a petroleumban gazdag ország, kiváló minőségű olajjal rendelkezzen.

Az új Luboil OLCSÓ, mert mint belöldi készítmény nem fizet vámot és nincs alávetve a kontingentálásnak.

AZ UNREA S. A. R. GYÁRTMÁNYA

Kedvezményes utazások Bukarestbe

A „Bukaresti hónap” utazási kedvezményeire vonatkozó híradásunk kiegészítéseként közöljük a következőket:

Ugy az 50, mint a 75 százalékos kedvezmény „Bukaresti hónap” egész tartama alatt (május 15-től június 15-ig) érvényes.

Az 50 százalékos kedvezményes jeggyel 7 napig lehet a fővárosban tartózkodni. Induláskor egész menetjegy váltandó, amelylyel a „Bukaresti hónap” utazási igazolványa alapján díjmentesen lehet hazautazni. A visszautazás előtt meg kell váltani az utazási igazolványt, a jegyet pedig bármely bukaresti hivatalos menetjegyirodában, vagy a pályaudvaron indulás előtt lepecsételtetni. Az utazási igazolvány megőrzendő és a vonaton az ellenőrző közegeknek a menetjeggyel együtt felmutatandó. Visszautazáskor felsőbb osztály használata estén az árkülönbözet fele fizetendő.

A 75 százalékos kedvezmény péntek este 12 órától hétfő este 12 óráig érvényes. A Bukaresttől 400 kilométernél távolabbeső állomásokról, egy órával korábban is lehet elutazni. Arad, Radna, Sávársin állomásokról lehet a 204-es számú gyorsvonattal is elindulni, a következő állomások viszont már belesznek a 11 órai indulási kedvezménybe. Hétfőn este Bukarestből vissza lehet utazni azokkal a vonatokkal is, amelyek indulási ideje valamivel éjjel utánra esik. Az utazás megkezdésekor féláru menetjegy váltandó, amely a visszautazásra

ugyanoly módon érvényesítendő, mint az 50 százalékos. Felsőbb osztály használata esetén a menetjegykülönbözet negyedrésze fizetendő.

Gyorsvonati pótdíj és rapid-ticket ugy az oda — mint a visszautazáskor egészben fizetendő.

RÁDIÓ MŰSOR

Vasárnap, május 14.

Bucuresti. 8.30: Hanglemezek, torna, étrend, orvosi tanácsok. 12: Szórakoztató hangverseny, hanglemezek. 12.40: Jean Moscopol énekel. 13: Időjelzés, sporthírek, vizálmás-jelentés. 13.05: Mofoi zenekar. 14.10: Hírek. 14.30: Mofoi zenekar. 15.20: A falu órája. Felolvasás, népdalok, cigányzene. 18: Időjelzés. 18.02: Táncclemezek. 19: Orvosi krónika. 19.15: Luceafarul zenekar. 19.58: Sporteredmények. 20: Luceafarul zenekar. 20.30: Híres énekesek lemezei. 21: Händel „Sámszon” című oratóriuma, közvetítés a kolozsvári Operaházból. Szünetben 21.35 és 22.30: Hírek, sporthírek. 20.30: Hanglemezek.

Budapest I. 9: Hanglemezek. 9.45: Hírek. 13.30: Operaházi zenekar. 15.05: Hanglemezek. 16.45: Obudai dalkoszorú. 18.10: Régi indulók. 20.15: Hírek. 20.25: Vidám muzika. 20.55: Két egyfelvonásos. 21.45: Hírek, sporthírek. 22.15: A lett rádió hangversenye. — 23.15: Cigányzene. 0: Vivőverseny közvetítése. 0.40: Hanglemezek. 1.05: Hírek.

A zsidó nép felelete,

a zsidó öntudat vállalása,

a zsidó jövő záloga:

a sékel!

UJ KELET *Legújabb hírek*

VASÁRNAP, 1939. MÁJUS 14.

(Elsőoldali cikkünk folytatása)

ellen irányul. Honnan veszik naguknak a jogot az angolok, hogy helyreállítsák a balkáni biztonságot? Valójában a versaillesi politika folytatásáról van szó. Csak hogy Anglia ma Franciaország 1919. évi szerepét játssza.

A Berliner Lokalanzeiger azt írja, hogy minden nap újabb és újabb lépést tesznek Németország bekerítésének útján. Napról napra újabb bizonyítékát szolgáltatják annak, hogy Chamberlain a háboruskodók oldalára állott. A lap felhívja Törökország figyelmét, hogy semmit sem nyerhet Angliától, mialatt egy Olaszország alatti pacifikált Földközi tengeren Törökország semleges maradhatna minden európai viszály esetén.

Berlin, május 13. A Deutsche Diplomatische Politische Korrespondenz az angol-török megegyezéssel foglalkozva, a következőket írja:

„Anglia kerülő úton valószínűleg meg azon régi tervét, hogy rátegye kezét a szorosokra. Törökország biztonságának állítólagos veszélyeztetése ürügyével elhatározta, hogy elhagyja a biztos talajt amelyen eddig állott és olyan utat választott, amely anélkül, hogy neki, vagy a békének szolgálna, elengedhetetlen viszonyok felé viszi Törökországot.”

Mussolini Torinóban válaszol

Róma, május 13. A Stefani Hírszolgálati iroda közlése szerint Mussolini miniszterelnök e hó 14-én Torinóban nagy beszédet tart, amelyben felelni fog a londoni és párizsi miniszterelnöki nyilatkozatokra. Beavattottak úgy tudják, hogy a Duce különösen az olasz-francia ellentétet fogja megvilágítani.

Moszkvában utazik a lengyel külügyi államtitkár

A Daily Mail értesülése szerint a lengyel-orosz kapcsolatok megjavulása várható, mert közelebbről Alcivski lengyel külügyi államtitkár Moszkvába fog ellátogatni.

Pál régensherceg elutazott Olaszországból

Róma, május 13. Pál jugoszláv régensherceg és felesége szombaton délelőtt fél-tizenegy órakor különvonattal elutaztak Rómából. A régensherceg és felesége délután félháromkor érkeztek meg Firenzébe, ahol a pályaudvaron az olasz trónörökös pár, valamint Ciano külügyminiszter, és Alpiéri propagandaügyi miniszter várták a magas vendégeket. A régenshercegi pár délután megtekintette a várost, majd este a Pitti palotában a tiszteletükre rendezett estebéden vettek részt. Ejjékor Posthumia irányában elutaztak Firenzéből.

Sulyos bolgár-görög határcsúcs

Belgrad, május 13. A bolgár-görög határon tegnap véres összecsapás történt, bolgár és görög határőrök között. Hr szerint hat főből álló bolgár határőrség megtámadott egy görög határőr-különményt. Az összecsapás során egy görög őrnagy és három közlegény meghalt, öt pedig súlyosan megsebesült. A görögök ugyanakkor tíz bolgár határőrt terítettek le, tízet pedig súlyosan megsebesítettek.

Lemondott a szír kormány

Beirut, május 13. Puaux francia főbiztos tegnap rádióbeszéde miatt a szír kormány ma benyújtotta lemondását. A kormány ugyanis azon a véleményen van, hogy a francia főbiztos által kifejezésre juttatott politika nem felel meg azon előfeltételeknek, amelyek a mai kormány megalakulásához vezettek. A miniszterelnök felszólította kormánytagjait, hogy hétfőig, a főbiztos Damaszkuszba való érkezéséig, maradjanak helyükön.

Életfogytiglani fegyházra ítélték a Dohány-uccai merénylet főtettesét

Az ítélet indokolása a hungarista mozgalom felioratógató tevékenységére hivatkozik

Budapest, május 13. A büntető törvényszék két napig tartó tárgyalás után ma hirdetett ítéletet a Dohány ucai bombamerénylet tettesei ügyében. Mint emlékeztet, február 3-án Kenyeres Jenő és három társa a Dohány ucai templommal szemben lévő ház fedeléről és kapujából összesen három kézigranátot dobtak az istentiszteletről kiözönlő hívők közé. A gránátzilánkok 22 embert megsebesítettek, akik közül egyik behalt sérüléseibe.

A törvényszék bűnösnek mondva ki a vádlottakat 22 rendbeli gyilkossági kísérlet elkövetésében. Kenyeres Jenőt életfogytiglani fegyházra, Szabó-Schandl Jánost tíz évi börtönre, Szabó-Horvát Jánost öt évi börtönre, Madaras Jánost háromévi börtönre, egy fiatalkorút, mint bűnszolgát négyévesztendei elzárásra ítélte.

Az ügyész Kenyeres elítélését tudomásul vette, míg a többi ítélet ellen fellebbezést jelentett be. A vádlottak védőik útján sem-

miségi panasszal éltek az ítélet ellen.

Az ítélet kihirdetése után a tanácselnök felolvasta az ítélet több oldalra terjedő indokolását, amely többek között hangsúlyozza, hogy a hungarista mozgalom, amelyhez az elítéltek tartoztak, az állam felforgatására törekedett. Az indokolás ezután Szalasinak a hungarista mozgalomban kifejtett működésével foglalkozva, megállapítja, hogy Szalasi az ezeréves magyar alkotmány megdöntésére és diktatura bevezetésére törekedett.

A mozgalom a munkások soraiból titkos karhatalmi alakulatokat szervezett, hogy a hatalom átvételekor ezek készen álljanak. Továbbá megállapítja az indokolás, hogy az elítélt Kenyeresnek vezető szerepe volt a hungarista mozgalom ugynevezett fekete front alakulatában, amely a kézigranátos merényletet kitervelte. Ugyancsak ők voltak azok, akik a Felvidék visszacsatolása után a Felvidékről hozott kézigranátokkal merényletet akartak elkövetni az újpesti zsidó templom ellen is.

SIESSEN HELYET BIZTOSITANI a ROYAL stágermozgásban!

Az összes eddigi dzsungelfilmeket felülmúló világszenzáció:

JUNGEL JIM

A közönség általános óhajára 2 hatalmas rész egy előadás keretében egy helyárral. ILYENT SOHA NEM LÁTOTT! SAJÁT ÉRDEKE, HOGY A FILMET MEGNEZZE!

Vita a danzigi lengyelek Pilsudszky ünnepélyének betiltása körül

A lengyel sajtó kihívásnak minősíti a danzigi szenátus határozatát

Varsó, május 13. Daladier és Chamberlain beszédeivel kapcsolatban a Dobri Vecor című lengyel lap megállapítja, hogy ezek a beszédek kategorikus, végleges és világos figyelmeztetést jelentenek bármely erőszakos kísérlettel szemben. Németország — mondja a lap — a legcsekélyebb illúziót sem táplálhatja többé.

A Gonjecz Varsavski című lap rámutat arra, hogy Anglia és Franciaország Danzigra nézve világos figyelmeztetést intéztek Németországhoz.

Danzig, május 13. A német távirati iroda Danzig város vezetésének kommunikációját közli, amely szerint a danzigi szenátus a lengyelek tudomására hozta, hogy Pilsudszki halálának évfordulója alkalmából nem engedélyezik a lengyelek nyilvános tüntetését, zavarások elkerülése érdekében. A szenátus azt ajánlotta a lengyeleknek, hogy valamely teremben, ne pedig közterem tartásuk meggyűlésüket. A danzigi szenátus lojális tárgyalásokat folytatott a lengyelekkel ebben a kérdésben és ugyanakkor mély hódolatának adott kifejezést a marsall emlékével szemben.

Varsó, május 13. A lengyel lapok a Pilsudszki marsall danzigi emlékünnepejét betiltó határozatot élesen kommentálják. A Kurier Poranni a következőket írja:

„A danzigi lengyelek az ünnepélyről nem valamely fenyegetés hatása alatt mondták le, hanem el akarták kerülni bármely lehetőségét is annak, hogy Pilsudszki marsall szent emlékét méltatlan incidensekkel profanizálják. A danzigi szenátus kommunikációját vissza kell utasítani. Olyan hatóság, amely bevallja, hogy nem képes a rend és biztonság felelősségét vállalni, önmagáról állít ki szegénységi bizonyítványt és igazolja a kormányzásra való képtelenségét.”

A Dobri Vecor szerint Danzigot gyanús és felelőtlen elemek terrorizálják; a danzigi szenátus képtelen a helyzetnek ura lenni.

A Vecor Varsavski a következőket írja: „A szenátus közleménye kétségtelenül tá-

madást jelentett be a lengyelek tervezett ünnepélye ellen. A közlemény kihívást jelent.”

Varsó, május 13. A lengyel távirati iroda szerint Német-Sziléziában folytatódott a lengyel-ellenes kilengések. Ratibortban megakadályozták a lengyeleket, hogy templomba menjenek. A lengyel szöveket ablakait beverték, számos egyéni inzultáltak.

Danzigban ismeretlen tettesek bevették egy lengyel tulajdonban lévő vendéglő ablakait...

Elsülyedt személyzetével egy szovjet-hajó

Oslo, május 13. Az Urga nevű szovjet parti órhajó kétszáz legénységével együtt tegnap elsülyedt. Személyzete a tenger hullámaiban lelte halálát. A szovjethatóságok, hír szerint, cáfolják a hajó elsülyedésének híreit. Ezzel szemben három vitorlás hajó öt holttestet halászott ki a tengerből, akik az elsülyedt hajó személyzetéhez tartoztak.

Május 22-re halasztották a „Luna Bucurestilor” megnyitását

Bucuresti, május 13. A Luna Bucurestilor ünnepélyes megnyitását május 15-ről május 22-re halasztották el.

Német gazdasági küldöttség Szófiában

Szofia, május 13. (Eador). Német gazdasági küldöttség érkezett a bolgár fővárosba, hogy a bolgár termékek, főleg pedig a gyapjú Németországba való kivitelének lehetőségeit tanulmányozza.

Nemzetvédelmi célokra olvasztják be I. Vilmos és Frigyes német császárok szobrai Lengyelországban

Varsó, május 13. Mislavice lengyel-szilészi város tanácsa elhatározta, hogy 1700 kiló bronzot ajánl fel nemzetvédelmi célokra. Ezt a bronzmennyiséget I. Vilmos és II. Frigyes német császárok szobrainak beolvastásából nyerik a két szobor a városka terein állott a multban.

Hatalmas záporosó zudult a fővárosra

Bucuresti, május 13. Az elmúlt éjszaka hatalmas záporosó zudult a fővárosra, amelyhez hasonló az utolsó öt esztendőben nem fordult elő. A felhőkből óránként ötmillió liter víz, illetőleg ötmillió köbméter víz esett a fővárosra. A víz a város számo pontján kiáradt, pincék százait öntötte el. Egy ház beomlott.

A nemzetközi cukortanács távirata a cukortermelő országokhoz

London, május 13. A Daily Express jelenti, hogy a nemzetközi cukortanács végrehajtó bizottsága táviratot intézett a cukortermelő országokhoz, hogy a cukorhiány miatt 300 ezer tonna cukrot dobjanak piacra.

Bukarestben május 15-én életbelép a kereskedelmi és iparvállalatok nyári munkarendje

Bucuresti, május 13. A munkaügyi minisztérium az érdekeltek tudomására hozza, hogy május 15-vel életbelép a fővárosban a kereskedelmi és iparvállalatok nyári munkarendje.

LEGUJABB SPORT

Anglia-Olaszország 2:2 (1:0)

Milánóból jelentik: Szombaton délután 60 ezer néző jelenlétében, a németországi Bauwens vezetése mellett játszott az angol válogatott labdarugócsapat a kontinensen első turamérkőzését. A játék, annak dacára, hogy az angol csapat végig nagy iramban, pompás játékat mutatott, 2:2 arányban döntetlenül végződött. A félidőben az angol csapat vezetett 1:0-ra. A játékot nagy angol iram vezeti be, az olasz csapat inkább védekezik. Az angol nyomásnak a 19. percben meg is van az eredménye, amennyiben Laghton megszerzi a vezető gólt.

A második félidőt ezuttal olasz iram vezeti be, amely már a 3. percben sikert eredményez: Biavatti kiegyenlít 1:1. A gól hatalmas mértékben villanyozza fel az olasz csapatot, amely egymásután vezető veszélyes támadásait. A további olasz támadásokra Piola teszi fel a koronát, aki az olasz csapatnak megszerzi a vezető gólt is. 1:2. Az angol csapat azonban nem adja meg magát sorsának és a mérkőzés elején már bemutatott iramba kezd, amelyből meg is születik az egyenlítő gól: Hull lövi a 33. percben és ezzel 2:2-re beállítja a végeredményt.

Az angol válogatott legközelebb Belgradban játszik, ahol Jugoszlávia válogatott csapata lesz az ellenfele, majd Bucurestiben a román válogatottal mérkőzik.

Könyvkötészeti munkákat izlésesen és olcsón készít a

GLORIA

könyvkötészeti

Tulajdonos: MARK LAZAR.

CLUJ, Piata Unirii 9.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó R. T. nyomása Cluj, Strada Baron L. Pop 10. Telefon: 18-60.

BUN DE IMPRIMAT

Taxa postala pãtitã in num. No. 30523/1934

10. Telefon: 18-60
Havonta 110, negyevre 600, egészévfélre: Havonta félre: 12, egészévfélre: 120.
Hirdetések díjazat: „UJ KELET” a bannati hírdőség. Cikkünk után forrás megjelölés.

A tocinói

Amiként Hitler két és félórán ké idezett fel különöse talnak közvélemé solni tegnapi torit visszhangot, mint beszédei keltek.

Ugy a nyugati sajtó meglepő hírsul Mussolini bejel az olasz-német k és a tengelyhatal zatlanságát.

Kétségkívül nem amelyet egy kirob olasz-német katon nem kétséges az naghatalom a ha kal és a szovjetur tes ellenfélként né világéges pokla sz.

Hogy mindezek kormányai, valam sajtó skeptikusan nélkül ítéli meg az főleg annak a nak a bizonyosága díke, Csehszág r óta a nyugati köz jellemzi.

Különösen a pá jellemzőek Mussol csolatban. E lapol kifejezést, hogy a lyásolhatják a vil nyeknek engedelm nak mondható.

A francia lapok gadságuknál fogv lónak látszó tényit jövendő sorsát és látásait és tetteit vagy a Duce kijel ják eldönteni, han lebbi, vagy távolat Ezeknek az erő most van folyamata Első állomása er gyes-angol, illető véség megkötése ezeltől a török-ár járult.

A béke és a há viszonyok véglegé azonban a legnagyobb végos és Moszka között csönösségen alap amelyre a megkés nak, úgy Európa új korszakához ér ben a beszédek.

A tengelyhatal kedveltebb kifejez elszántságuk egy totta ki, amely világháborút köve megelőző évtizede

Valóban: a fási lerista Németors vezetést honosított erőviszonyban és kevésbé a siker é előnyomulás nyon tette ki egész Eur

Március 15-ike nyegesen megvált Azóta egy való kult ki, amely h a katasztrófa-p hangulattal és mely a március 1 lemezte.

Nem kétséges, l vezetés, a nyugat tor kezdeményezé totalitárius háta hangzó beszédek salmas visszhat